

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2020

aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

sihtasutuse nimi: Integratsiooni Sihtasutus

registrikood: 90000788

tänavatänu nimi: Linda tn 2

maja ja korteri number:

linn: Narva linn

maakond: Ida-Viru maakond

postisihthumber: 20309

telefon: +372 6599021

faks: +372 6599022

e-posti aadress: info@meis.ee

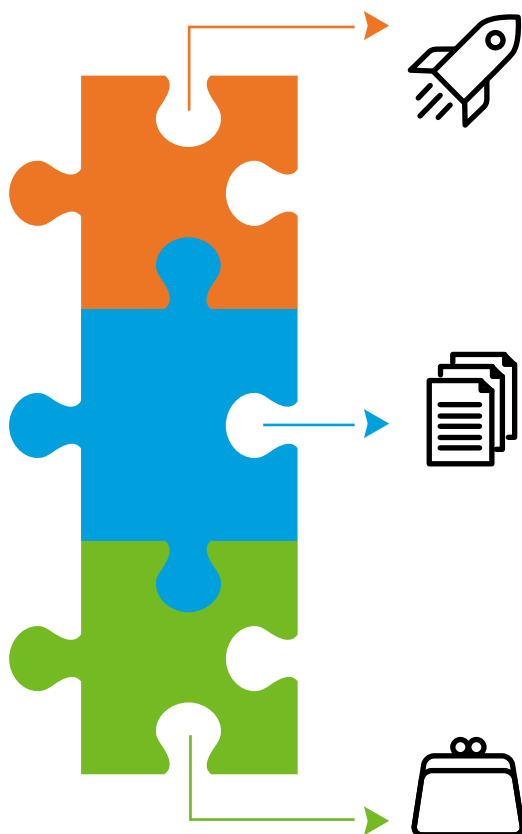
veebilehe aadress: www.meis.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	60
Bilanss	60
Tulemiaruanne	61
Rahavoogude aruanne	62
Netovara muutuste aruanne	63
Raamatupidamise aastaaruande lisad	64
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	64
Lisa 2 Raha	66
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	67
Lisa 4 Materiaalsed põhivarad	68
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	68
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	69
Lisa 7 Annetused ja toetused	69
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	70
Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused	71
Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud	72
Lisa 11 Kasutusrent	72
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	73
Lisa 13 Tööjõukulud	73
Lisa 14 Muud kulud	73
Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud	74
Lisa 16 Seotud osapooled	74
Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva	75
Aruande allkirjad	76
Vandeauditori aruanne	77

Tegevusaruanne

Missioon

Integratsiooni Sihtasutuse missioon on valdkonna kompetentsikeskusena toetada lõimunud ja sidusa ühiskonna kujunemist.

Olulised raamdokumendid

- sihtasutuse strateegia aastateks 2020–2025
- valdkondlik arengukava „Lõimuv Eesti 2020“
- rahvuskaaslaste programm 2014–2020
- Ida-Virumaa programm

Rahastus

- riigieelarve
- Euroopa Sotsiaalfond, projekt „Eesti ühiskonnas lõimumist toetavateks tegevusteks toetuse andmise tingimused“
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, projekt „Eesti keele õpe kolmandate riikide kodanikele Eestis“
- annetused

Sihtasutuse alusväärtused

avatus

hoolivus

tulemuslikkus

usaldusväärsus

Aasta tunnustused

Aasta keeleteo peaauhind
Narva eesti keele maja räpiooper „Karma“ eest.

„Vabatahtliku sõbra“ märgis
„Keelesõbra“ programmi käivitamise eest.

Peamised sihtrühmad

Kuna lõimumine on alati mitmesuunaline protsess, on Integratsiooni Sihtasutuse tegevused suunatud ka eesti emakeelega inimestele ja laiemale avalikkusele.

Eesmärgiks on toetada lõimumist ja kohanemist soodustavaid hoiakuid ning kaasata kõiki ühiskonnagruppe.

Tähtsaid tegemisi

Jaauuar

Avati inspireeriv näitus „Eesti keele õppimise lood“, kus kümme inimest jagasid oma keeleõppimise kogemust. Videolugudega saab tutvuda sihtasutuse e-kanalites.

Veebruar

Valmisid tagasipöördujate nõustamisteenuse teavitustmaterjalid.

Märts

Tallinna eesti keele maja laiendas tegevust Tartusse ja Pärnusse.

Valmisid keeleõppija kalender, keeleõppuri lauamäng ja keelekohviku metoodika juhend koos ülesandekoguga.

Käivitati „Keelesõbra“ programm, mille eest sai sihtasutus Vabatahtlike Väravalt „Vabatahtliku sõbra“ kvaliteedimärgise.

Aprill

Nõukogu kinnitas Integratsiooni Sihtasutuse uue strateegia aastateks 2020–2025.

Sündis „Keelerulett“.

Mai

Algasid esimesed eesti keele kursused, mis toimusid algusest lõpuni veebivormis.

Juuni

Valgas alustasid tööd roma kogukonna mentorid.

Juuli

Käivitati sihtasutuse vabatahtlike programm, millega oli aasta lõpuks liitunud 130 inimest.

August

Valmisid „Hea tava täiskasvanutele eesti keele õpetamisel“, mis sai heakskiidu riigikeele nõukojalt, ning „Õppija meelespea“, mis on toeks kõigile õppijatele nii keelemajades kui ka partnerite juures.

September

Etendus Eesti esimene räpiooper „Karma“.

Uuenduslik keeleõppeprojekt sai 2020. aasta keeleteo tiitli.

Tähistati üleilmset eesti keele nädalat ja rahvuste päeva.

Oktoober

Narva eesti keele maja hakkas pakkuma keeleõpet toetavaid tegevusi Jõhvi elanikele.

Esmakordselt toimus täiskasvanute eesti keele õpetajate suurskogu, et vahetada keeleõppe metoodika kogemusi ja arutleda keeleõppe korraldamise põhimõtete üle.

November

Hübriidvormis peeti rahvusvahelist lõimumiskonverentsi „Kommunikatsioon mitmekesisel ühiskonnas: üksteise mõistmine vaatamata erinevustele“.

Tähistati kodanikupäeva, sel puhul korraldatud e-viktoriini lahendas ligi 5000 inimest.

Detsember

Pidulikult anti üle lõimumisvaldkonna 2019.–2020. aasta preemiad.

Valmis kohanemis- ja lõimumisteenuste e-keskkond LINDA.

Tähtsaid numbreid

- ▶ **7537**
inimest sai nõu keeleõppe ja Eestis kohanemise teemal.
- ▶ **6006**
inimesele pakuti eesti keele kursusi, neist 1472 osales veebikursustel.
- ▶ **3907**
inimest osales Tallinna ja Narva eesti keele majade tegevustes [teemaõhtud, kursused, klubid, tandemõpe jne].
- ▶ **1561**
inimest osales eesti kultuuri tutvustavas kultuuriõppe-moodulis.
- ▶ **1140**
inimest osales ühiskondlikku kaasatust suurendavates koostöötegevustes.
- ▶ **885**
inimest lõi kaasa eriolukorra ajal alguse saanud „Keelesõbra“ programmis: vabatahtlikud mentorid aitasid soovijatel eesti kõnekeelt harjutada.
- ▶ **725**
inimest võttis osa Tallinna ja Narva keelemajade õppekäikudest.
- ▶ **470**
väliseesti seltsi, organisatsiooni ja gruppi on ühinenud rahvuskaaslaste veebiportaaliga globalestonian.com.
- ▶ **405**
külastust tehti veebipõhises suhtlusprogrammis „Keelerulett“.
- ▶ **300**
rahvuskaaslastele jagati nõu ja tuge Eestisse tagasipöördumiseks.
- ▶ **29**
keelekohvikut pakkusid soovijatele iganädalast kooskäimise ja keele harjutamise võimalust. Aasta jooksul külastati keelekohvikuid 3317 korral.

Läbi viidud hanked

Hanke nimi	Sõlmitud lepingud (tk)	Teenuse maksumus (€)
Eesti keele kursused (eesti keeles) vähelõimunud püsielanikele, uussisserrändajatele ja tagasipöördujatele	11	1 763 750,40
Eesti keele ja kultuuri tundmise klubid perioodil 2020–2022	4	733 200,00
Eesti keele kursused (eesti keeles) täiskasvanutele	5	631 526,40
Eesti keele iseseisva õppe nõustamine keelekohvikutes 2020–2021	21	396 058,20
Eesti kultuuriruumi tutvustamine Eestis elavatele vähelõimunud täiskasvanud püsielanikele ja uussisserrändajatele	3	222 180,00
Eesti keelest erineva emakeelega töötajate individuaalse keeleõppe korraldamine lähetustes	1	142 560,00
Keelekümbuluslaagrid täiskasvanutele ja peredele	1	116 655,60
Eesti ja inglise keele õpe Ida-Virumaa ettevõtjatele ja ettevõtete võtmetöötajatele	1	115 200,00
Nõustamis- ja infosüsteemi tutvustamine ning lõimumis- ja kohanemisteenuste koolitus kohalikele omavalitsustele	1	113 529,60
Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise koolitus vähelõimunud täiskasvanud püsielanikele ja uussisserrändajatele perioodil 2020–2022	1	86 400,00
Eesti keele aktiivset kasutamist toetavad spordi- ja kultuuritegevused Ida-Virumaa lastega peredele	1	75 000,00
Väliseesti noorte keelelaager	1	63 000,00
Rahvusvahelise lõimumisalase konverentsi korraldusteenuse tellimine	1	59 982,47
Integratsiooni Sihtasutuse eesti keele majade tegevuste ja teenuste mõjuanalüüsi läbiviimine	1	58 656,00
Eesti keele messi „KU-ky“ korraldamine	1	50 173,32
Integratsiooni Sihtasutuse veebi arendamine ja hooldus (juuni 2020 – mai 2023)	1	48 600,00
Integratsiooni Sihtasutuse eritellimus – pehme- ja büroomööbli ostmine	5	45 309,84
Grupijuhtimise koolitus eesti keele ja kultuuri tundmise klubide eestvedajatele	1	23 400,00
Keelekohviku metoodika koolitused	1	18 900,00
Eestisse tagasipöördunud kohanemist toetavad kohtumised	7	14 700,00
Integratsiooni Sihtasutuse Narva eesti keele maja eritellimusmööbli ostmine	1	10 600,81
KOKKU	70	4 789 382,64

Lõppenud taotlusvoorud

Taotlusvoru nimi	Sõlmitud lepingud (tk)	Eraldatud toetus (€)
Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused	12	253 000,00
Lõimumist edendavad kultuuri- ja sporditegevused	10	89 577,00
Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetus	21	75 500,00
Pereõppe partnerorganisatsioonide tegevustoetus	1	43 150,00
Väliseesti kultuuriseltside toetus	20	40 000,00
KOKKU	64	501 227,00

Lõppenud preemiakonkursid

Preemiakonkursi nimi	Määratud preemia (tk)	Eraldatud preemia (€)
Konkurss lõimumisvaldkonna 2019.–2020. aasta preemiatele	4	4 000,00
KOKKU	4	4 000,00

Strateegiline eesmärk 1:

Eestis on kinnistunud lõimumist toetavad hoiakud ja eri osapoolte tihedas koostöös on loodud tingimused sidusa ühiskonna arenguks.

Sidusam ühiskond

Integratsiooni Sihtasutus töötab selle nimel, et erinevast rahvusest ning erineva emakeele ja kultuuritaustaga inimestel Eestis oleksid võrdsed võimalused oma potentsiaali rakendada.

- ühiskondlikku sidusust edendavate spordi- ja kultuuriprojektide toetamine
- Ida-Viru ettevõtlust turgutavate spordi- ja kultuuriürituste toetamine
- lõimumisega seotud koostöötegevuste toetamine
- rahvusvahelise lõimumiskonverentsi korraldus
- vabatahtlike kaasamine

Vägilase jooksu etapid Narvas, Tallinnas ja Lähtes panid osalejaid läbima rohkete takistustega radu läbi vee, liiva, muda ja küngaste.

Ühiskonna sidusust soodustavad ettevõtmised

Tugevdamiseks eri keelelis-kultuurilise taustaga inimeste igapäevaseid kontakte, toetas sihtasutus Kultuuriministeeriumi rahastusel kultuuri- ja spordisündmusi. **Kümne projekti vahel jagati ära ligi 90 000 eurot.**

Toetust said:

- rahvusvaheline vaimuliku muusika festival VM Fest Mustvee
- MTÜ Seiklushundi Vägilase jooksu sari
- Eesti Võrkpalli Liidu projekt Ida-Virumaa võrkpallurite lõimumiseks Eesti võrkpalliperega
- Äkke Suusaklubi projekt, mis seotud Narva terviseraja sporditegevustega
- vene keelt kõneleva sihtgrupi kaasamine Pimedate Ööde filmifestivalile
- Eesti Folkloorinõukogu vähemusrahvuste töörühma lõimumist edendavad tegevused
- venekeelse kogukonna osalus Tallinn Music Weeki töös
- Pärnu Kalevi Aerutajate Klubi korraldatav Narva, Tallinna ja Pärnu aerutajate ühine suusalaager Jõulumäel
- Ühendus Sport Kõigile korraldatav liikumisõpetajate sügiskool LIISU 2020 Ida-Virumaal (seoses viiruse levikuga jäi ära)
- festivali Mägede Hääl lõimumistöö-tuba, inspiratsioonihommik ja linnalava (seoses viiruse levikuga jäi ära)

Ida-Virumaa suursündmused

2020. aastal korraldati mitmed Ida-Virumaa ettevõtlust edendavad spordi- ja kultuuriüritused, millele määrati toetus juba 2019. aastal. Nii leidis 29. veebruarist 5. märtsini aset **Peterburi teatrite nädal** Vaba Lava Narva teatrikeskuses ning 1. märtsil toimus Narvas Eesti jalgpallihooaja avamäng **Superkarikas**. Ilmaolude tõttu jäi ära Alutaguse suusamaraton.

Seoses riigis kehtinud eriolukorraga lükkus edasi ja toimus septembris Ida-Virumaa seiklusvõimalusi tutvustav **SeiklusFest**. Teatri Polygon **tulevikudraamat „Roheline nagu laulaks“** mängiti augustist oktoobrini.

2020. aasta toetusvooru saatis oma idee 34 spordi- ja kultuuriürituse korraldajat. Rahandusministeeriumi vahenditest saadud toetust jagati **12 suurprojektile kogusummas 253 000 eurot**. Lisaks traditsioonilistele üritustele said toetust seitse uut tegijat.

Augustikuus toimusid muusikafestival **Mägede Hää** ja muusika- ja linnakultuuri festival **Station Narva**. Novembris toimus Pimedate Ööde filmifestivali erifestival **KinoFF**, mille fookuses olid kaasaegsed vene filmid.

Seoses COVID-19 levikuga olid mitmed korraldajad sunnitud oma plaanid tühistama. Ära jäid Narva ooperipäevad, Narva Energiajooks, teatrifestival Kuldne Mask, rahvusvaheline vabamaadlusturniir Kuldkaru Open 2020, 14. Eestimaa talimängud ja tantsuspordi võistlused. Vabanenud vahendid suunatakse taotlusvooru järgmise aasta fondi.

Ülejäänud toetust saanud suurprojektid peavad olema läbi viidud 2021. aasta märtsi lõpuks. Need on:

- rahvusvaheline laste ja naiskooride festival „Pühtitsa helid“
- Funk Embassy Festival Narvas
- Alutaguse ratta- ja suusamaraton

Lisaks
traditsioonilistele
üritustele said toetust
seitse uut tegijat.

Toetusvooru esitati ►

34

ürituse ideed

Toetust said ►

12

suurprojekti

Toetuseks määrati ►

253 000

eurot

foto: Anna Markova

foto: Anna Markova

foto: Anna Markova

foto: Anna Markova

foto: Anastassia Volkova

foto: Anna Markova

foto: Debora Bah

foto: Anastassia Volkova

foto: Marta Khrshanovskaya

foto: Anastassia Volkova

Koostöötegevused noortele

Ühiskonnaelus osalemist toetavate tegevuste puhul on fookus noortel – toetatakse eelkõige noortega töötavate organisatsioonide ja kohaliku omavalitsuse, aga ka erasektori ühistegevusi.

Toimus 15 koostöötegevust soodustavat üritust, millest võttis osa **1140 siht-rühma liiget**. Piirangute tõttu jäid osad üritused ka ära või lükkusid edasi. Aasta teises pooles leiti ideekorje käigus partnerid lõimumisalaste koostöötegevuste korraldamiseks 2020. aasta oktoobrist 2021. aasta aprillini.

Toimunud sündmustest õige mitme **teema oli seotud meedia ja kommunikatsiooniga**. Nii näiteks pidasid Narva noored kommunikatsioonifestivali, kus sai töötubades lihvida oma oskusi meedia kirjaoskuse, väitluse või emotsioonide juhtimise teemal. Tallinna koolinoored osalesid meediaseminaridel, et arendada meediakriitilisust ja tunda ära valeuudiseid. Tallinnas toimus kommunikatsiooni- ja tehnoloogiakonverents, kus julgustati eesti keelest erineva emakeelega noori valima kommunikatsiooni, meedia ning tehnoloogiaga seotud erialasid.

Õppimisvõimalustega tutvusid ka Tallinna Läänemere Gümnaasiumi vene emakeelega noored reisil Tartusse ning elukutsevalikute horisonti laiendas filmitööstuse võimalusi tutvustanud seminar Narvas. Õpilaste ja õpetajate suhetele oli pühendatud Tallinnas õpetajate konverentsil peetud foorumteatri etendus, mille ettevalmistamise käigus läbisid noored nii avaliku esinemise kui ka foorumteatri koolitused.

Noorte nägemust ühiskonnale vahendas Tallinnas peetud noortefoorum, kus paneeldiskussioonide ja töötubade kaudu suurendati noorte sotsiaalset kaasatust. Hoolivusele ja aktiivsele kaasamõtlemisele rõhus suvekool „Hoolin, kaasan ja mõistan 2.0“ Tallinnas, kus osalesid ka erivajadusega noored. ÜRO 75. aastapäevale pühendatud noorte arvamusfestivalil Tallinnas olid vaatluse all rände, jätkusuutlikkuse, inimõiguste, kliimamuutuste jm globaalsed teemad.

Mitmed koostöötegevust soodustavad ettevõtmised olid seotud **ajaloo, kultuuripärandi ja kombestikuga**. Näiteks Narvas peetud koosmeeleüritus „Eesti Vabariik 102“ ja „Narva rahvamatk 2020“ keskendusid Eesti ajaloole. Kosel peeti sealsele ajaloole pühendatud konverents. Laagna külas tutvustas eesti ja vene kogukond üksteisele oma vastlakombeid. Saaremaa kultuuritöötajad sõitsid Narva, tutvumaks sealsete kultuuriobjektide ja -töötajatega.

Ühised tegevused
julgustavad noori
rääkima rohkem kaasa
ühiskonnaelus.

foto: Anastassia Volkova

foto: Narva Eesti Selts

foto: Kirill Jakušev

foto: Anastassia Volkova

Eri rahvusest inimeste omavahelist suhtlust aitasid edendada Narva kommunikatsioonifestival, koosmeeleüritus „Eesti Vabariik 102” ja Narva rahvamatk.

Vabatahtlike programm

Suvel käivitas Integratsiooni Sihtasutus vabatahtlike programmi, millega on liitunud **130 vabatahtlikku üle Eesti**. Kogukonna loomine sai alguse „Keelesõbra“ programmist, kus vabatahtlikud pakuvad eesti keele õppijatele suhtluskeele praktikat. Tekkis soov kaasamisvõimalusi mitmekesistada.

Vabatahtlikud löövad kaasa Integratsiooni Sihtasutuse tegemistes **Tallinnas, Narvas, Tartus ja mujal Eestis**. Veebipõhistes tegevustes saavad osaleda ka välismaal viibijad (nt „Keeleruleti“ mentorid). Lisaks „Keelesõbra“ programmile ja „Keeleruleti“ sarjale on vabatahtlikud toeks Eestisse tagasipöördujatele ja abistavad erinevatel kontaktkohtumistel.

Vabatahtlike programmi eestvedajad on Tallinna eesti keele maja õpetaja Mari Taalmann ja koostöötegevuste koordinaator Ave Landrat. Programmi oskustliku korraldamise eest pälvis sihtasutus Vabatahtlike Värava **kvaliteedimärgise „Vabatahtliku sõber“**.

Rahvusvaheline lõimumiskonverents

12.–13. novembril toimus Tallinna Lauluväljakul konverents **„Kommunikatsioon mitmekesises ühiskonnas: üksteise mõistmine vaatamata erinevustele“**.

Rahvusvahelisel konverentsil esinesid **juhtivad lõimumisvaldkonna teadlased, eksperdid, praktikud ja poliitikakujundajad**. Üles astus 15 põhikõnelejat, neist 7 välismaalt. Viirusolukorra tõttu osalesid välisesinejad interneti vahendusel.

Konverents korraldati **hübriidvormis** – kohapeal sai sellest osa ligi 70 inimest, interneti vahendusel 1717 inimest. Sündmust modereeris Johannes Tralla.

Ülekannet sai jälgida **konverentsi veebilehel integrationconference.ee** ja ka ERRi portaalis. Esitlustega saab konverentsi kodulehel tutvuda ka praegu.

Esimest korda toimus päev enne konverentsi **seminar Narvas**, kus esines neli eksperti.

Konverentsi peeti hübriidvormis: esinejad ja veidi publikut hajutatult konverentsiruumis, enamik osalejaid arvutiekraanide ees. Konverentsi kandis üle ERRi portaali ja konverentsi koduleht.

Strateegiline eesmärk 2:

Teadmised eesti kultuuriruumist ja eesti keele oskus eesti keelest erineva emakeelega inimeste hulgas on paranenud, sihtgruppidel on ligipääs tänapäevastele kvaliteetsetele eesti keele õppimise ja praktiseerimise võimalustele.

Keeleõpe ja teadmised kultuuriruumist

Kuna edukaks hakkamasaamiseks Eesti ühiskonnas on keeleoskus võtmetähtsusega, tuleb keeleõppe võimalusi laiendada ja kvaliteeti parandada. Keeleõppe juures on väga oluline tutvustada ka Eesti kultuuriruumi ja pakkuda võimalust eesti keelt praktiseerida.

- eesti keele majade tegevus: nõustamine, keele- ja kultuuriõpe, keeleõpet toetavad tegevused ja üritused, koostöö partneritega
- paindlik lõimumisprogramm välis- päritoluga püsielanikele ja uussisse- rändajatele
- keeleõpe kitsamatele sihtgruppidele: Ida-Virumaa haridustöötajad ja ettevõtjad, kolmandate riikide kodanikud

**Edukaks
hakkamasaamiseks**
Eesti ühiskonnas
on keeleoskus
võtmetähtsusega.

Nõustamine keeleõppe ja lõimumise teemadel

Integratsiooni Sihtasutus nõustab keeleõppest, aga ka lõimumisest laiemalt huvitatud inimesi mitmel moel: Tallinna ja Narva eesti keele majas, Eesti Rahvusvahelises majas Tallinnas, kord nädalas Sillamäel ja Kohtla-Järvel, aga ka tasuta infotelefoni ja e-kanalite kaudu. Eriolukorra ajal viidi nõustamistegevus veebi.

Aastas pakkus sihtasutus nõustamist ligi 7500 korral.

Peamiselt tuntakse huvi eesti keele õppe ja harjutamise võimaluste vastu.

Ligikaudu 90% pöördumistest on seotud keelekursuste, keelekohvikute, digilahenduste ja teiste eesti keele õppega seotud teemadega.

Keeleõppest huvitatute **süvanõustamise** käigus kaardistatakse inimese

eeldused, vajadused ja motivatsioon ning kogutud info kantakse andmekogusse. 2020. aastal töötati läbi ligi 1600 inimese keeleõppesoovid ja selle alusel moodustati keeleõpperühmad nii eesti keele majades kui keeleõppepartnerite juures.

Eesti keele õppimise võimaluste tutvustamiseks viidi läbi **infotunde ja veebi-loenguid**. Eriolukorra tõttu jäi ära märtsi planeeritud eesti keele mess „KU-ky“ Kohtla-Järvel ja Tallinnas.

Koostöös töötukassaga **nõustatakse tööandjaid**, kes soovivad oma töötajate eesti keele oskust parandada. Personaliseeritud tuge sai 2020. aastal 21 tööandjat.

Nõustati ligi ►
7500
korral

Töötati läbi ligi ►
1600
inimese õppesoovid

Tuge sai ►
21
tööandjat

Keelekursused

Tallinna ja Narva eesti keele majas asus 2020. aastal õppima **58 rühma, kokku 932 inimest**. Keelt õpiti A1–C1 tasemel, suhtluskeeke kõrval tegutsesid ka grammatika- ja häälduskursused. Edukad lõpetajad, kes läbisid 75–100% kursuse mahust, said õiguse jätkata eesti keele õpinguid järgmisel tasemel. Neid inimesi oli eesti keele majades 2020. aastal 286.

Eriolukord lükkas hoo sisse eesti keele **tasuta veebikursustele, mida korraldasid sihtasutuse partnerid**. Huvi oli suur ja õppegrupid täitusid kiiresti – mais, juunis ja juulis asus **92 kursusel õppima 1472 täiskasvanut**. Veebivorm muutis kursused kättesaadavaks ka inimestele väiksematest Eesti kohtadest ja välismaalt.

Suvine kohtumine keelefirmadega andis kindluse, et veebikursused on vajalikud ning õpetajad ja õppijad distantsoõppeks valmis. Raskustest toodi välja digiõppevahendite nappus ning asjaolu, et veebikursus on intensiivsem kui tavaõpe klassiruumis. See-eest on testimine ja testitulemuste analüüs veebis kordades mugavam.

Sügisel algas **160 õpperühmas üle Eesti taas auditoorne õpe**, millest sai osa **2560 inimest**. Kõige suuremat huvi pakkusid õhtusel ajal toimuvad B1 tasemel kursused, sellal kui A1 tasemel keeleõppe vastu hakkab huvi nii Ida-Virumaal kui ka Harjumaal juba vaibuma.

Eesti keele majades asus õppima ➤

932
inimest

Keeleõppepartnerite korraldatud kursustel õppis ➤

4032
inimest

Neist puhtalt veebikursusel osales ➤

1472
inimest

Keelekümbluslaagrid ja pereõpe

Juulist septembrini toimus kolm **keelekümbluslaagri** vahetust Saaremaal. Eesti keele harjutamise võimalust pakuti 50 inimesele täiskasvanute laagris ja 46 inimesele perelaagris. Osalejad käisid ekskursioonidel, osalesid õpitubades ning tutvusid piirkonna ajaloo ja kultuuriga.

Koolinoortele korraldati perelaagreid, kus nad said eesti keelt õppida omaealiste eestlastega suheldes. Juunist sep-

tembrini viidi läbi **kaheksa laagri vahetust 106 noorele**, kes valdavalt olid pärit Ida-Virumaalt.

Pereõpe pakkus palju koduseid üritusi – sünnipäevi, grillimisi, jaanilaupäeva tähistamist, aga tehti ka väljasõite. Õpe toimus Võrumaal ja Tartus ning kokku tegeles keeleõppesse tulnud noortega 18 peret. Kõikidel eesti peredel olid lapsed ja lapselapsed, kes tegutsesid tugilastena.

Pärnu suhtlusklubi õppekäik

Keeleõpet toetavad tegevused

Eesti keelt saab tavatundide kõrval **omandada ka põnevate kultuuri-liste ja klubiliste tegevuste abil**. Mitukümmend tegevust, mida Eesti keele majad pakuvad, võimaldavad valida just oma keeletasemele sobiv ettevõtmine.

Tallinna ja Narva eesti keele maja korraldasid **väljasõite 725 keeleõppijale**. Õppekäike tehti nt Eesti Meremuuseumi, Viimsi Rannarahvamuuseumi, Lennusadamasse, Eesti Arhitektuurimuuseumi, C. R. Jakobsoni majamuuseumi, Lydia Koidula majamuuseumi, Maarja-Magdaleena Gildi, Eesti Disaini- ja Tarbekunstimuuseumi ja Eesti Ajaloomuuseumi.

Eesti keele aktiivsemale kasutamisele aitas kaasa ka projekt, mis oli suunatud ennekõike **Ida-Virumaa vähekindlustatud lastega peredele**.

Õppekeskus OÜ kokku pandud programm oli üles ehitatud nii, et pered saaksid koos aega veeta ja õppida tundma eesti keelt ja kultuuri. Küllastati Jäaaja Keskust, Eesti Vabaõhumuuseumi, Rakvere ning Narva linnust. Giidid ja tegevusjuhendajad õpetasid lapsi läbi mängu ja põnevate tegevuste, bussisõidu ajal täideti töölehti. Tegevustest sai osa **966 inimest**. Üldine meelsus oli entusiastlik ja perede tagasiside positiivne. Paranesid osalejate teadmised eesti keelest ja kultuurist ja saadi võimalus veeta aega pere keskel.

foto: Pille Maffucci

foto: Kadri Raigo

foto: Pille Maffucci

Tallinna ja Narva eesti keele maja õppekäigud Tartusse,
Tallinnasse ja Jõgevamaale.

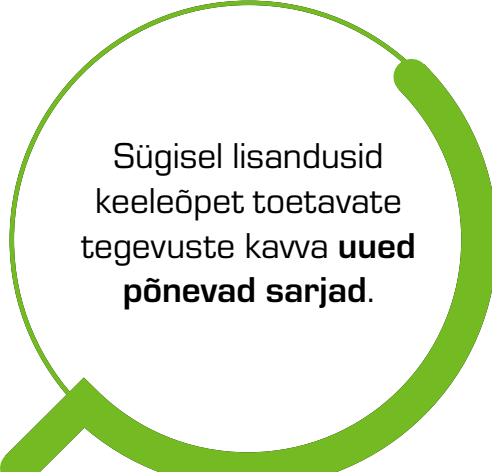
Üritused laiemale ringile

Eesti keele majade korraldatud üritustele on oodatud ka need, kes keelekursustel ei osale.

Nii toimusid **Narva eesti keele majas** regulaarselt näiteks retrofilmi-, lauamängu- ja vestlusõhtud huvitava persooniga, viidi läbi pärimuskultuuri kursus, lauldi ja käidi avastamas Virumaad. Kohtla-Järvel ja Sillamäel viidi läbi tandemõpet, Kohtla-Järvel peeti mängudeõhtuid ja keelejälgi-jate kohtumisi. Tehti väljasõite Purtsesse, Avinurmele, Keila-Joale ja Arvo Pärdi Keskusesse. Suvel toimus tandemlaager Harjumaal Rummus ja kirjanduslaager Saaremaal, kus osalesid nii Ida-Virumaa kui Harjumaa elanikud. Narva eesti keele maja laiemas sihtgrupi üritustest võttis aasta jooksul osa **1899 inimest**.

Tallinna eesti keele majas toimusid regulaarselt õpikojad meedia, keraamika, kokanduse ja pärimuskultuuri teemal. Aset leidsid filmi-, lauamängu-, arutelu- ja viktoriiniõhtud. Koos käis lugemisklubi, lastevanemate suhtlusklubi ning keelejälgi-jate rühm.

Sügisel lisandusid keeleõpet toetavate tegevuste kava uued sarjad: muuseumi-

Sügisel lisandusid keeleõpet toetavate tegevuste kava **uued põnevad sarjad**.

reeded, suhtlusklubi algajatele „Algaja õnn“, filmiõhtute sari koostöös Sõpruse kinoga, Eesti tähtpäevadega tutvumine Eesti Vabaõhumuuseumis, suhtlusklubi edasijõudnutele, suhtlusklubi „Maa ilma rahvaste toidud“ Pärnus ja virtuaalsel kujul „Keelerulett“. Alustas ka loodusmatku ja keeleõpet ühendav sari „Metsamäng“. Tallinna eesti keele maja laiemas ringi üritustest võttis aasta jooksul osa **2008 inimest**.

Narva eesti keele maja üritustest võttis osa ►

1899
inimest

Tallinna eesti keele maja üritustest võttis osa ►

2008
inimest

foto: Pille Maffucci

foto: Pille Maffucci

foto: Silja Joon

foto: Krista Tõldmaker

(Ülevalt vasakult) Narva eesti keele maja korraldatud Saaremaa kirjanduslaager ja tandemlaager Harjumaal ning Tallinna eesti keele maja eestveetav „Maailma rahvaste toidud“ suhtlusklubi Pärnus ja pärimuskultuuri õpikoda Tallinnas.

Näiteid leidlikest viisidest keeleõpet toetada

Tallinna ja Narva eesti keele maja õpetajate eestvedamisel hakkas toimuma veebipõhine eestlaste ja eesti keele õppijate kohtumise vorm „**Keelerulett**“. Lühivestluste formaadis on võimalik piiratud aja jooksul vestelda juhuslikul, grupis etteantud teemal, ja nii mitu ringi järjest. Veebikohtumised toimusid Zoomis kaks korda kuus, kokku tehti 405 külastust.

Septembrikuus jõudis lavale oma-laadne keeleõppe- ja lõimumis-projekt – **räpiooper „Karma“**. Lavastuses osales ligi 60 inimest, sh 30 näitlejat ja 30 tantsijat, toeks oli professionaalne loome-meeskond Neeme Kuninga juhtimisel. Suurvormi ettevalmistus algas osaluskatsetega kevadel ja laulu- ja lavaproovid kestsid läbi suve. „Karma“ etendusi käis vaatamas 218 inimest ning seda näeb ka YouTube’is.

Ida-Virumaa keeleõpetajatele korraldati õppereise Lõuna-Eestisse. Neile tutvustati Eesti kultuuri-ruumis olulisi paiku ja jagati ideid, kuidas siduda kultuuri-teemat keeleõppega. Kahest kahe-päevasest õppereisist võttis osa 71 eesti keele kui teise keele õpetajat.

Septembris kutsusid Narva eesti keele maja õpetajad ellu **tandem-koori**. Valmistati ette aastane tegevuskava, leiti dirigendid, kuulutati välja lauljate konkurss ning valiti välja koorilauljad. Konkurss osutus populaarseks ning kõik soovijad koori ei pääsenudki. Koori kuulub 45 lauljat, kelle emakeel on kas eesti või vene keel. Kindlasti soovib koor kaasa teha kooslaulmispeol „Sõida tasa üle silla“, mida Narva eesti keele maja ette valmistab.

Elava suhtlemise võimaluse pakkumiseks kutsuti ellu **mentoriprogramm „Keelesõber“**. See ühendas 885 inimest üle maailma: 410 vabatahtlikku mentorit aitasid 475 eesti keele õppijal e-kanalite vahendusel kõnekeelt harjutada. Enamus mentoreid oli Eestist, kuid neile lisandus eestlasi 18 riigist üle maailma. Keeleõppijad olid valdavalt Eesti elanikud, üksikud neist asusid ka Soomes ja Venemaal. „Keelesõbra“ esimene hooaeg lõppes tänuüritusega 19. mail ja sügisest startis programm uue hooga.

Neile, kes eesti keelt juba mingil määral oskavad, on hea koht selle vabamas õhkkonnas harjutamiseks **keelekohvik**. Iganädalaselt toimus aastas üle Eesti 29 keelekohvikut. Seoses koroonaviiruse levikuga pidid osad keelekohvikud end küll vahepeal sulgema, et olude leevenedes jätkasid taas.

Novembris tähistati kodanikupäeva. Integratsiooni Sihtasutuse veebilehel ilmus sel puhul **e-viktoriin**, mida lahendas ligi 5000 inimest. Õhtuleht avaldas oma veebilehel viktoriinist lühiversiooni, kus Eesti kohta huvitavaid fakte arvas ära ligi 11 000 inimest.

Tallinna muuseumipedagoogidele korraldati neli päeva kestnud **õppeprogramm**, kus jagati teadmisi sellest, mida keeleõppe eesmärgil muuseumi tulnud inimestele ringkäiku tehes arvestama peab. 21 osalejat valmistasid ette ka muuseumitunni kavad eesti keelest erineva emakeelega inimestele.

Paindlik lõimumisprogramm

Paindlik lõimumisprogramm toetab paremat sisseelamist Eesti ühiskonda. Selle käigus saavad **välispäritoluga püsielanikud ja uussisse-rändajad** õppida eesti keelt, valmistuda kodakondsuse eksamiks ja tutvuda eesti kultuuriga.

Kodakondsuskoolitustega alustati koroonaviiruse leviku tõttu alles augustis. 119 osalenust läbisid programmi täismahus 66.

Eesti suhtluskeelekursustel õppis 736 inimest. Seoses eriolukorraga läksid kõik õppegrupid märtsis üle distantsoppele, mis kestis suveni. Kursuste kvaliteet oli paljude koolitajate sõnul samaväärne tavaõppega, küll aga kannatas õpe Ida-Virumaal, kuna paljudel osalejatel puudus korralik internetiühendus ja/või tehnilised vahendid. Sügisel kursusi ei korraldatud ja järgmised kursused 256 inimesele algasid jaanuaris 2021.

Eesti **kultuuriruumi tutvustamiseks** **Eestis elavatele välispäritoluga püsi-elanikele ja uussisserändajatele** viisid koolitusi läbi MTÜ Eesti Instituut, MTÜ Rahvusvaheline Maja ja Eesti Rahva Muuseum. Nendes programmides osales kokku 1352 inimest, kellest 1049 läbis kultuurimooduli täies mahus ning 303 osaliselt.

Eesti Instituut korraldas üritusi ja õppekäike Harjumaal ja Ida-Virumaal, Eesti

Rahva Muuseum ja MTÜ Tartu Rahvusvaheline Maja Tartumaal.

Osalejatele on eriti huvi pakkunud aktiivõppeprogrammid nagu „Eestlane kui loodusrahvas“, kus tutvutakse ERMi näitustega ja räägitakse eestlaste suhetest loodusega, tutvustatakse rahvakalendri aastaringi, eesti keelt, hooajalisi traditsioonilisi töid ning valmistatakse rahvus-toitu. Teine õppijate seas populaarne aktiivõppeprogramm on „Regilaulust popini“, kus tutvutakse temaatiliste ERMi näituste ja tuntumate tantsumängudega ning lauldakse koos.

Paindlik lõimumisprogramm pakub võimalust parandada oma keeleoskust **eesti keele ja kultuuri tundmise klubides**. Seoses eriolukorraga said need käivituda alles maikuust. Kokku tegutses aasta jooksul üle Eesti 14 sellist klubi.

Koolitati uusi eesti keele ja kultuuri tundmise klubide eestvedajaid. Juunika Koolitus OÜ korraldas koolituse 43 inimesele, programm oli sisutihe ja osalejad rahul. Uued eestvedajad saavad end proovile panna 2021. aastal avatavates klubides.

Kodakondsus-
koolitusel osales

119

inimest

Eesti keele ja kultuuri
tundmise klubides osales

224

inimest

Kultuuriga tutvumise
koolitusel osales

1352

inimest

Koostöövõrgustikud

Ida-Virumaal on äärmiselt oluline tõhustada koostööd asutuste vahel, kes panustavad lõimumisse.

Narva eesti keele maja arendab koostööd TalTech Virumaa Kolledži, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse ja Ida-Virumaa keskraamatukogudega.

Fookuses on ka kohalikud omavalitsused ning koolieelsed ja keskastme haridusasutused. 2020. aasta alguses **laiendati eesti keele õppe võimalusi Kohtla-Järvel** ning sügisest hakati pakkuma **eesti keele õpet toetavaid tegevusi Jõhvi elanikele**. Narvas alustas tegevust lastevanemate toetamise klubi.

Narva eesti keele maja õpetaja Julia Viirsalu koostöös õpetaja Pille Maffucci-ga käivitas projekti **VURR**. Selle käigus loodi **hariv lasteluuletuste kogumik**, mis räägib lastele fantaasiarikkas keeles käitumisreeglitest, hügieenist, meie planeedist, värvidest ja taimedest, toidust ja

oma emakeele ainulaadsusest. Kogumik on mõeldud keelekümbluslasteadeade õpetajatele, kes osalesid 2020. aastal Narva eesti keele majas häälduskursusel ning saavad kasutada raamatut oma igapäevatoos. Luuletuste autor on ETV+ saatejuht ja lasteaiaõpetaja Julia Kalenda, kelle kirjutatut toimetab eesti luuletaja ja tõlkija Eda Ahi. Kogumikus on 15 eesti-vene lasteluuletust ja lauamäng õpitu harjutamiseks.

Tallinna eesti keele maja alustas 2020. alguses koostööd **Tallinna Keskraamatukogu ja Arhitektuurimuuseumiga**, mis on esimesed koostööalgatused laiemast koostöövõrgustiku loomise plaanist Tallinna kultuuriasutustega. Märtsist laiendas Tallinna eesti keele maja tegevusi Tartusse ja Pärnusse.

Keeleõppe metoodikamaterjalid

Eesti keele iseseisva õppimise toetamiseks valmisid **keeleõppija kalender, keeleõppuri lauamäng ja keelekohviku metoodika juhend** koos ülesandekoguga.

Keelekohvikute metoodika tutvustamiseks on tellitud 2020. ja 2021. aastal kolmeetapiline kahepäevastest moodulitest koosnev koolitus, kuhu on oodatud nii keelekohvikute eestvedajad kui ka teised eesti keele mitteformaalsete tegevuste läbiviijad (sh tööandjad). Oktoobris toimus koolituse esimene moodul.

Teabematerjali „**Juhend iseseisvaks keeleõppeks**“ uuendatud käsikiri on keeletoimetatud, tekstid tõlgitud vene ja inglise keelde ning valminud on materjali illustreerivad joonistused. Juhend ilmub trükist 2021. aastal. Trükisest välja jäänud materjalid süstematiseeritakse veebis kasutatavateks, neile lisanduvad veebimaterjali sõnavara õppimist soodustav „Keeleõppija kalender“ ning suhtlusjulgest arendavad ülesanded keelekohvikute metoodikakogumikust.

Valmisid mitmed eesti keele iseseisvat õppimist hõlbustavad materjalid.

Keeleõppe eriprogrammid Ida-Virumaal

Ida-Virumaal korraldab Integratsiooni Sihtasutus keeleõpet ka kitsamatele sihtgruppidele: haridustöötajatele ja ettevõtjatele ja firmade võtmetöötajatele.

Piirkonna ettevõtjad ja ettevõtete võtmetöötajad saavad õppida ärialast eesti ja inglise keelt. Sellega soodustatakse uute töökontaktide teket ja piirkonna ettevõtlust. 2019. aastal alanud kursused lõppesid 2020. aasta veebruaris. Ärialast eesti keelt asus õppima 51 ja inglise keelt 70 inimest. 200-tunnise kursuse läbis edukalt 45 inimest. Rühmaõppe kõrval oli tähtsal kohal mitteformaalne õpe, sh klubikohtumised.

Uued keelekursused algasid **oktoobrikuus**. Avati **kaheksa õpperühma**, kus eesti keelt õpib 40 ja inglise keelt 43 inimest. Kursused kestavad suveni 2021.

Ida-Virumaa haridustöötajatele mõeldud õppeprogrammis asus 2019. aasta sügisel eesti keele oskust parandama **120 üldharidus- ja koolieelse lasteasutuse õpetajat**.

Eriolukorra tõttu tuli kursused märtsi keskel peatada. Kaaluti ka jätkamist e-õppe vormis, ent tehnilistel põhjustel ja tulenevalt asjaolust, et koroonaaeg pani õpetajatele niigi tavalisest suurema koormuse, ei peetud seda heaks lahenduseks. Kui eriolukord mai keskel lõppes, oleks olnud võimalik veel kuu aega kursusi teha, ent kuna kuu ajaga polnud võimalik ette nähtud koolitusprogrammi pakkuda, otsustas koolitaja lepingust

taganeda. Sellest hoolimata käisid kaheksa inimest eksamil ja kuus neist sooritas selle edukalt.

2020. aastal viidi esmakordselt läbi hange eesti keelest erineva emakeelega töötajate **individuaalse keeleõppe korraldamiseks lähetuses**. Seoses sellega toimus ühe Ida-Virumaa sotsiaalvaldkonna töötaja neli nädalat kestnud eesti keele praktika Koeru Hooldekeskuses.

Ärialase eesti ja inglise keele õpet alustas ►

83

inimest

Sellise varasema kursuse läbis ►

45

inimest

Eesti keele õppes osales ►

120

kooli- ja lasteaiaõpetajat

Keeleõppe kolmandate riikide kodanikele

2020. aasta juunist 2022. aasta lõpuni pakub Integratsiooni Sihtasutus eesti keele õpet kolmandate riikide kodanikele Eestis. Plaanis on pakkuda keeleõpet **500-le kolmandate riikide kodanikule**. 2020. aastal tegeleti sihtrühma vajaduste ja ootuste uurimisega ning viidi läbi riigihange teenusepakujate leidmiseks. Alustati keeleõppe huviliste kaardistamist, viidi läbi rühmanõustamised ja täiendati keeleõppe võimaluste rubriiki sihtasutuse veebilehel.

Kahe aasta jooksul pakub sihtasutus keeleõpet **500-le kolmandate riikide kodanikule**.

Strateegiline eesmärk 3:

Eestis elavad rahvusvähemused hoiavad ja väärtustavad oma kultuuri-traditsioone ning teevad tihedat koostööd nii omavahel kui ka teiste valdkondade kultuurikorraldajatega, teadlikkus kultuurilisest mitmekesisusest on ühiskonnas kasvanud.

Kultuuriline mitmekesisus ja rahvusvähemuste väärtustamine

Eestis elab ligi 200 rahvuse esindajaid. Eesti keele oskuse, ühiste demokraatlike väärtuste ja eesti kultuuriruumis orienteerumise kõrval on oluline luua soodsad tingimused siinsete rahvusvähemuste kultuuritraditsioonide hoidmiseks ja kultuurielu arendamiseks.

- lõimumisvaldkonna preemiad
- rahvuskultuuriseltside tegevuse baasrahastus
- rahvusvähemuste kultuuriseltside projektide toetamine
- romade mentor
- mitmekesisuse päeva ja rahvuste päeva tähistamine
- seminarid, töötoad ja koostööpäevakud
- praktika pilootprogramm eesti keelest erineva emakeelega tudengitele
- muukeelse info esitamisvõimaluste parandamine

foto: Viktor Burkivski

Lõimumispreemiate saajad (vasakult): Arkadi Popov, Erkki Kubber, Merili Ginter, Natalia Ermakov, Annela Samuel, Mirjam Matiisen, Jüri Žigurs.

Lõimumisvaldkonna preemiad

Lõimumisvaldkonna preemiad läbisid 2020. aastal **värskenduskuuri** – muudeti kategooriate sõnastust, pikendati taotluste esitamise aega ning otsustati, et kandideerida saavad juriidilised ja füüsilised isikud, kes pole lõimumispreemiat viimase kolme aasta jooksul saanud.

Aasta kultuuritutvustaja tiitli pälvis **MTÜ Eestimaa Rahvuste Ühendus** X Etnolaada ja XXXII Eestimaa Rahvuste Foorumi korraldamise eest. Eestimaa Rahvuste Ühendus on panustanud pikka aega paljude kultuuride tutvustamise ja ühiste puutepunktide leidmise kogukondade vahel.

Aasta sillaloojaks tunnistati **MTÜ Eesti Pagulasabi** üritustesarjaga „Saame

tuttavaks!“. Sellega tutvustati uussisse-rändajate hakkamasaamist ja tegemisi Eestis, arendati kogukondade koostööd ning suurendati sallivust eri kultuuride suhtes. Tänu ettevõtmisele sai igas maakonnas paremini tundma õppida Eesti paljukultuurilisust ning leida teiste rahvuste esindajate seast uusi tuttavaid.

Aasta sõnumikandjaks kuulutati **Arkadi Popov**, Lääne-Tallinna Keskaigla juha-

tuse esimees ja endine Terviseameti hädaolukorra meditsiinijuht. Kriitilisel ajal suutis Arkadi Popov olla usaldusväärne kõneisik, ühendades kogukondi ning luues mõistmist ja ühist arusaama, kuidas panustada koroonaviiruse leviku peatamisse.

Aasta sädeorganisatsiooni aunimetuse sai **MTÜ Changemakers**, kes korraldas noorte arenguprogrammi Changemakers Academy. Algatus tõi kokku 120 eesti ja vene emakeelega noort, kes tegid meeskonnatööd ja abistasid sotsiaalseid ettevõtteid kommunikatsiooni, turunduse ja müügi alal. Lisaks sai tänu projekti värbamiskampaaniale üle 3300 noore teadmisi sotsiaalsest ettevõtlusest.

Kõigi nelja tunnustusega kaasnes **1000 eurot preemiaraha**. Auhinnatseremonia toimus 4. detsembril Energia avastuskeskuses ja seda kandis üle ERRi portaal.

Integratsiooni Sihtasutus tunnustab silmapaistvaid lõimumise edendajaid aastast 1999. Premeeritakse isikuid ja organisatsioone, kes on aasta jooksul aidanud tutvustada Eestis esindatud kultuure, luua erineva emakeelega inimeste vahel kontakte ja arendanud koostööd.

Tunnustatakse neid, kes on loonud erineva emakeelega inimeste vahel **kontakte ja arendanud koostööd**.

foto: Viktor Burkivski

Aasta sõnumikandja – Arkadi Popov

foto: Peeter Ulvain

Eestimaa Rahvuste Ühenduse korraldatav Etnolaat
toob kokku põnevad maitsed ja kultuurid.

Rahvuskultuuriseltside tegevuse baasrahastus

2019. aastal määrati kolmeks aastaks baasrahastus **18 katusorgani-**
satsioonile, kelle liikmeteks oli **257 rahvusvähemuste kultuuriseltsi**.
2020. aastal jätkati selle otsuse põhjal väljamakseid ja kontrolliti vahe-
aruandeid.

Eriolukorra ajal viisid mõned rahvus-
vähemuste kultuuriseltside katusorga-
nisatsioonid tegevused üle veebi või
tühistasid, suurem osa tegevustest viidi
aasta teises pooles ellu. Septembris jäi
haigestumisenäitajate kasvu tõttu ära
XVII vähemusrahvuste kultuurfestival
„Rahvuskultuuride loomepad“ ning
Kultuuriministeeriumi ja Integratsiooni
Sihtasutuse rahvuste päeva vastuvõtt
Kukruse Polaarmöisas.

Ühe toetuse saanud organisatsiooniga
on pooleli kohtutee, sest MTÜ Eesti
Mitmekultuuriline Assotsiatsioon ei
esitanud ettenähtud ajaks aruannet
ega reageerinud paljudele päringutele.
Seega otsustas sihtasutus toetuse
(23 000 eurot) tagasi küsida. MTÜ
vaidlustas tagasimakseotsuse, selguse
peab tooma kohus.

Rahvusvähemuste kultuuriseltside projektitoetus

Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetusvoorst jagati **21 projekti vahel 75 500 eurot**.

Tuge saanud tegevused viidi läbi Tallinnas, Kohtla-Järvel, Maardus, Kärus, Kolkjas, Haapsalus, Narvas, Tartus, Pärnus, Sillamäel, Valgas, Kuressaares ja Sännas.

Toetust said:

- Ukraina Noorsoo Liit Eestis (rahvusvaheline laste-noorte festival)
- Eesti Moldova Ühing (Eestimaa Rahvuste Ühenduse Etnolaat ja XXXII Foorum)
- Valgevene Kultuurihariduslik MTÜ Lad („Multikultuurne Pärnu“)
- MTÜ Krusensterni Purjed („Rahvusvähemused Eestis: kultuur ja kombestik, II osa“)
- MTÜ Etnolaat („Valgevene talu kallistab Eesti talu“)
- MTÜ Piiri Peal (Räabu päev ja näitus vanausuliste kangatrükist)
- Ukraina Kaasmaalaskond Sillamäe Vodograi (Pacyorky veebileht ja rakendus)
- Euroopa Romade Foorum Eestis MTÜ (Romfest-Eesti)
- Tartu Läti Selts (Läti kultuur Lõuna-Eestis)
- Tšuvaši Kultuuriselts (kultuuriseltsi 30. aasta juubel ja tšuvaši kultuuri päevad Tallinnas)
- Narva Linna Slaavi Kultuuriselts Svätogor (festival „Eesti rahvaste pärg“)
- MTÜ Hariduslik-Kirjastuslik Kultuurikeskus Zlata (viktoriin ja loeng „Tuntud Vene nimed Eesti ajaloos“)
- MTÜ Böliina (25. aasta juubeliüritused)
- Eesti Aserbaidzaani Noortekeskus IRS (idamaa rahvaste kevadfestival „Novruz Bajram“)
- Rahvamuusika ansambel Zlatõje Gorõ (vene, valgevene ja ukraina muusika Eesti linnades)
- Ida-Virumaa Ingerisoomlaste Selts (rahvuslilledest pärg)
- MTÜ FUFF (soome-ugri filmifestival FUFF VII)
- Tallinna Mari Selts (30. aasta juubel ja „Mari Sangari päeva“ tähistamine)
- Eesti Mordva Selts (ersa ja mokša rahvalaulu õpituba ja kontsert)
- MTÜ Vene Romansi Klubi (loobus toetusest, sest vene romansi konkurssi ei saanud korraldada; selle asemel toetati Eesti Vanausuliste Kultuuri- ja Arendusühingut)
- Ukraina Kaasmaalaskond Eestis (loobus toetusest, sest sündmust ei saanud korraldada)

Roma kogukonna mentorid

Valgas võeti tööle roma kogukonna mentorid. Algselt otsiti sellele kohale küll ühte inimest, aga arvestades teema ja sihtrühma keerulisust, otsustati pärast tööintervjuusid **värvata aastase töövõtulepinguga kaks mentorit.**

Mentorid aitavad **edendada koostööd roma perede, kohaliku omavalitsuse ja omavalitsusasutuste vahel.** Teenust osutatakse tihedas koostöös Valga valla valitsuse ja valla haridusasutustega.

Mentorid alustasid tööd juunis. Üks mentoritest on selle aja jooksul uurinud võimalusi, mida pakuvad roma noortele rahvusvahelised organisatsioonid ja ülikoolid. Ta on osalenud roma kogukonna kohtumistel ning rahvusvähemuste kultuuriseltsidele korraldatud koolitustel, et saada kontakti teiste kogukondade esindajatega. Suhtlusest kogukonnaga on välja tulnud tegevused, mille vastu romad huvi üles näitavad ja mis aitaks neil ka paremini Valga ellu sulanduda – mehed on huvitatud meeste kirikukoori loomisest, naised soovivad õppida õmblemist ja noored tegeleda spordiga. Sellest tulenevalt valmistab mentor ette dokumente, et avada Valgas **roma pühapäevakool** ja moodustada **jalgpallimeeskond.**

Teine mentor teeb tihedat koostööd Valga õppeasutuste, sotsiaaltöötajate ning vajadusel ka Politsei- ja Piirivalvemeti esindajatega. Ta aitab 16 roma noorel leida suveks tööd. Mentor suhtleb aktiivselt roma peredega ning **toetab**

Mentorid aitavad edendada koostööd roma perede, kohaliku omavalitsuse ja omavalitsusasutuste vahel.

laste ja noorte koolis käimist, vajadusel veenab vanemaid selle olulisuses. Näiteks aitas ta 17-aastaselt roma päritolu neiu sisse astuda kutseõppeasutusse, 12-aastane tüdruk hakkas käima koolis ning 4-aastane poiss lasteaias. Kui lastel on raskusi kooliülesannete täitmisega, abistab mentor ise või lepib kokku roma laste õpetajatega, et nad aitaksid lapsi õppeprotsessis.

Mõlemad mentorid osalesid Kultuuriministeeriumi korraldatud koolitusel inimõigustest ja isiku andmete kaitsest ning sihtasutuse korraldatud koolitusel efektiivsest suhtlemispsühholoogiast.

Mitmekultuurilisuse tähistamine

Koostöös Eesti Inimõiguste Keskusega toimusid küll ettevalmistused **mitmekeisuse päeva tähistamiseks 6. mail**, ent seoses eriolukorra ja viiruse levikuga jäid plaanitud tegevused ära. See-eest tuli Ida-Virumaa rahvusvähemuste kultuuriseltsidelt ettepanek teha videoid sellest, mida nad eriolukorra ajal kodus teevad. Nõnda valmisid **isuäratavad videod rahvusköögi retseptidest**, mida sihtasutuse Facebooki lehel vaadata sai.

24. septembril tähistati Eestis **rahvuste päeva**. Sihtasutus aitas sellele kaasa nõnda, et tellis kultuuriseltside vastavatele üritustele reklaami ja näitas 2019. aastal Aljona Suržikova tehtud rahvuste päeva videot sise- ja väliekraanidel üle Eesti. Rahvuste päeval alustati ka **tuntud kultuuritegelaste tutvustamist Facebookis**.

Seminarid, töötoad, koolitused

Koostöös Riigikantseleiga korraldati eriolukorra ajal **kolm veebiseminari vene emakeelega noortele ja nende vanematele**. Teemadeks olid: „Milleks on karantiini vaja ja mis saab edasi?“, „Kuidas karantiinis mitte hulluks minna?“ ja „Kas arvutimängud on ikka nii kahjulikud?“. Veebiseminare vaatas otsepidis ja salvestusena üle 300 inimese.

Augusti lõpus toimus Tallinnas **töötuba rahvusvähemuste kultuuriseltside katusorganisatsioonidele**, teemaks organisatsiooni arendamine ja noorte kaasamine. Töötoa viis läbi Anton Ossipovski ja selles kasutati **disainmõt-**

lemise võtteid ja meetodeid. Iga osaleja sai lahendada just tema organisatsiooni arengu jaoks tähtsat küsimust, hiljem andis koolitaja ka personaalset tagasisidet ja nõu. Töötoas osales 22 inimest.

Novembris viis Natalja Zorina läbi koolituse efektiivsest suhtlemispsühholoogiast. Käsitleti kontakti loomist, inimeste motiveerimist, konflikti ennetamist ja lahendamist, „raskete“ inimestega suhtlemist ja manipulatsioonide vältimist, tagasiside andmist, stressiga toimetulekut jm. Koolitusel osalesid rahvusvähemuste kultuuriseltside esindajad ja roma kogukonna mentorid.

Muukeelne info kultuuriasutustes

Juba mitmendat aastat panustatakse Eesti etendusasutustes ja muuseumides sellele, et parandada tehnilist võimekust edastada seal ka muukeelset infot. Selle taga on soov luua välispäritoluga püsielanikele võimalus osaleda Eesti kultuurielus ning aidata seeläbi kaasa lõimumisele.

2019. aasta detsembris avas Kultuuriministeerium IV ettepanekute vooru

muuseumidele ja etendusasutustele, kes soovivad soetada tehnilisi vahendeid muukeelse info paremaks esitamiseks. Selle tulemusel omandas SA Vaba Lava sünkroontõlke tehnika ning Tallinna Linnamuuseum ja SA Saaremaa Muuseum audiogiidi komplektid.

SA Eesti Kontsert sai enda kasutusse likvideerimisel olnud Teater NO99 tehnilised vahendid.

foto: Martin Mark

Koostööpäevaku üks kolmest välja valitud projektist oli Etnoor, mis tutvustab noortele rahvakultuuripärandit ehetes, tantsus, muusikas ja muudes valdkondades.

Koostööpäevak kultuuriasutustele

Septembris toimus Pühajärvel **koostööpäevak rahvusvähemuste ja eesti kultuuriseltsidele**. Osa võttis 65 inimest 35-st organisatsioonist.

Töötoas sai valida endale sobiva teema kolme seast: noorte kaasamine rahvus- kultuuriseltside tegevustesse, rahvuskultuuripärandi digitaliseerimine ja turundamine ning organisatsioonide arendamine, sh omatulu teenimine. Kõik meeskonnad valisid noorte kaasamise teema.

Koostööpäevaku osalejad valisid välja **parimad ideed, mille elluviimist toetab sihtasutus kokku 9000 euroga**. Nendeks olid projektid Etno Challenge, Etno reisirid ja Etnoor. Projektidest esimene viidi ka juba läbi, kaks ülejäänut plaanitakse korraldada 2021. aasta kevadel.

Etno Challenge konkurss kutsus noori tegema videoid, kus nad tutvustaksid oma juuri. Loodi YouTube'i kanal ja Face-

booki leht, kuhu saadeti 14 videot. Rahvustest oli lisaks eestlastele esindatud näiteks marid, mäemarid, venelased ja ersad. Videod kogusid detsembri algusnädalaga üle 20 000 vaatamise ning peavõidu sai 18-aastase Richard Rasmus videoga „Suitsupääsukese kööginurk: mulgi kapsad“.

Etno reisirid toob kokku noored, et nad saaksid oma piirkonna kultuuriseltside tegevust üksteisele tutvustada ning koostööd teha.

Etnoor pakub 10.–11. klassi õpilastele võimalust saada laagris kokku rahvakultuuriga tegelevate tuntud inimestega ning tutvuda rahvakultuuripärandiga selle erinevates väljendusvormides.

Paremad praktikavõimalused

Integratsiooni Sihtasutus koostöös Rahandusministeeriumi ja Kultuuriministeeriumiga viib 2020. aasta oktoobrist 2021. aastal märtsini läbi **praktika pilootprogrammi avalikus sektoris**. See on suunatud 19–25aastastele eesti keelest erineva emakeelega bakalaureuseõppe viimase õppeaasta või magistriõppe tudengitele. Projekti viib ellu MTÜ Lasna-idee ja sellega soovitakse tõsta sihtgrupi teadlikkust ministeeriumides ja teistes riigiasutustes töötamise võimalustest ning julgustada neid tulevikus kandideerima avaliku sektori ametikohtadele.

Praktikakohti pakkusid Kultuuriministeerium, Siseministeerium, Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Justiitsministeerium, Rahandusministeerium, Riigikantselei ning Õiguskantsleri Kantselei. Kokku 14-le praktikakohale kandideeris 34 tudengit.

Praktikantidele korraldati koolitus „Inimene kui bränd“ ning praktika juhendajatele ja värbamisspetsialistidele praktika disaini koolitused.

Praktikaprogrammi panustavad teiste seas Dmitri Moskovtsev Rahandusministeeriumist ning Regina Sergejeva ja Anna Tisler-Lavrentjev Sotsiaalministeeriumist.

Strateegiline eesmärk 4:

Eestisse naasvad inimesed ja uussisserändajad kohanevad sujuvalt ühiskonnas, välisriikides elavad rahvuskaaslased on tihedas kontaktis Eestiga.

Sujuv kohanemine ühiskonnas, tihe kontakt rahvuskaaslastega

Viimastel aastatel on Eestisse saabunud uussisserändajate ja tagasi-pöördujate arv olnud tõusuteel. Nendele inimestele tuleb pakkuda igakülgset nõustamist, et sulandumine Eesti ellu kulgeks sujuvamalt.

2019. aastast veab Integratsiooni Sihtasutus rahvuskaaslaste nõustamise valdkonda ja pakub järgmisi teenuseid:

- tagasipöördujate ja rahvuskaaslaste nõustamine ja kogemuskohtumised
- tagasipöördumistoetus
- eesti keele laagrid noortele rahvuskaaslastele
- rahvuskaaslaste kultuuriseltside toetamine
- rahvuskaaslaste infovahetuse korraldamine

Hüva nõu kohanemiseks

Aasta jooksul nõustas Integratsiooni Sihtasutus 230 tagasipöördumat. Arvestades seda, et sageli küsitakse infot ka oma laste või elukaaslase jaoks, **nõustati 300 inimest.**

Päringuid esitati 29 riigist ning nõustatutest üle poole elasid sel ajal veel võõrsil – eksootilisemad riigid olid näiteks Liibanon, Boliivia, Argentiina, Venetsueela, Ecuador, Mehhiko ja Kõrgõzstan. Peamiselt tunti huvi tagasipöördumisprotsessi alustamise, laste haridustee jätkamise, pakutavate toetuste ja tööturu olukorra vastu. Tuge vajati ka küsimustes, mis puudutasid välismaalasest partneri kohanemist Eestis.

2020. aastal mõjutas tagasipöördumise otsust paljuski COVID-19 levik – näiteks kolmandas ja neljandas kvartalis oli sage

Paljud
rahvuskaaslased
tõi Eestisse tagasi
COVID-19 mõju.

tagasipöördumise põhjus see, et inime-
ne kaotas võõrsil töö ja puudus kindlus
selle leidmiseks lähiajal. Ka mitmete
riikide poliitiliselt ebakindlad olud (USA,
Suurbritannia, Venemaa) ajendasid eest-
lasi tagasi pöörduma.

Aasta jooksul nõustati ►

300

tagasipöördumat või
tema pereliiget

Päringuid esitati ►

29

riigist

Värsked infomaterjalid

Valmisid tagasipöördujatele mõeldud teavitusmaterjalid: **kaks videot, voldikud, postkaardid ja esitusstendid**. Kõik materjalid on eesti, vene ja inglise keeles. Infomaterjalid saadeti 39-sse Eesti välisesindusse ja need on kättesaadavad sihtasutuse kodulehel. Samuti jagavad materjale sihtasutuse partnerid, nt ministeeriumid, politsei- ja piirivalveamet, töötukassa, Eesti Instituut ja haridus- ja noorteamet.

Eestisse juba naasnute tagasisidet arvestades pandi kokku **kontrollnimekirj** **praktiliste teemade kohta**, mis tagasipöördujatele tavaliselt kõige enam huvi pakuvad. See annab edasi esmavajaliku info ja juhatab asutusteni, mis teemadega tegelevad. Koostöös sihtasutuse praktikandiga valmisid **soovitused paremaks kohanemiseks Eestis**.

Kogemuskohtumised

2020. aasta oktoobrist hakati taas läbi viima tagasipöördujate kogemuskohtumisi. Pandeemia tõttu sai neid teha küll vähendatud mahus, kuid nende kõrval õnnestus koostöös töötukassa karjääri-keskusega korraldada ka informatiivsemaid ja praktilisemaid kokkusaamisi.

Kogemuskohtumistel jagatakse infot Eesti elu ja eriti tööturu võimaluste kohta. Oma kogemusi jagas ja teiste lugusid kuulas ligi 20 kohtumisel **150 tagasipöördujat ja nende peret.**

Pandeemiast tingitud piirangute tõttu veebivormi viidud kogemuskohtumistel said osaleda rahvuskaaslased üle maailma, seda võimalust kasutati usinasti. Tagasipöörduvatele inimestele on otsekontakt selle teekonna läbinud inimestega väga kasulik ja see toetab sujuvamat kohanemist Eestis.

Toimus infoseminar kohalike omavalitsuste esindajatele, kus tutvustati sihtasutuse tegevusi ja lepidi kokku, et kogemuskohtumiste infot levitatakse kohalike omavalitsuste e-kanalites.

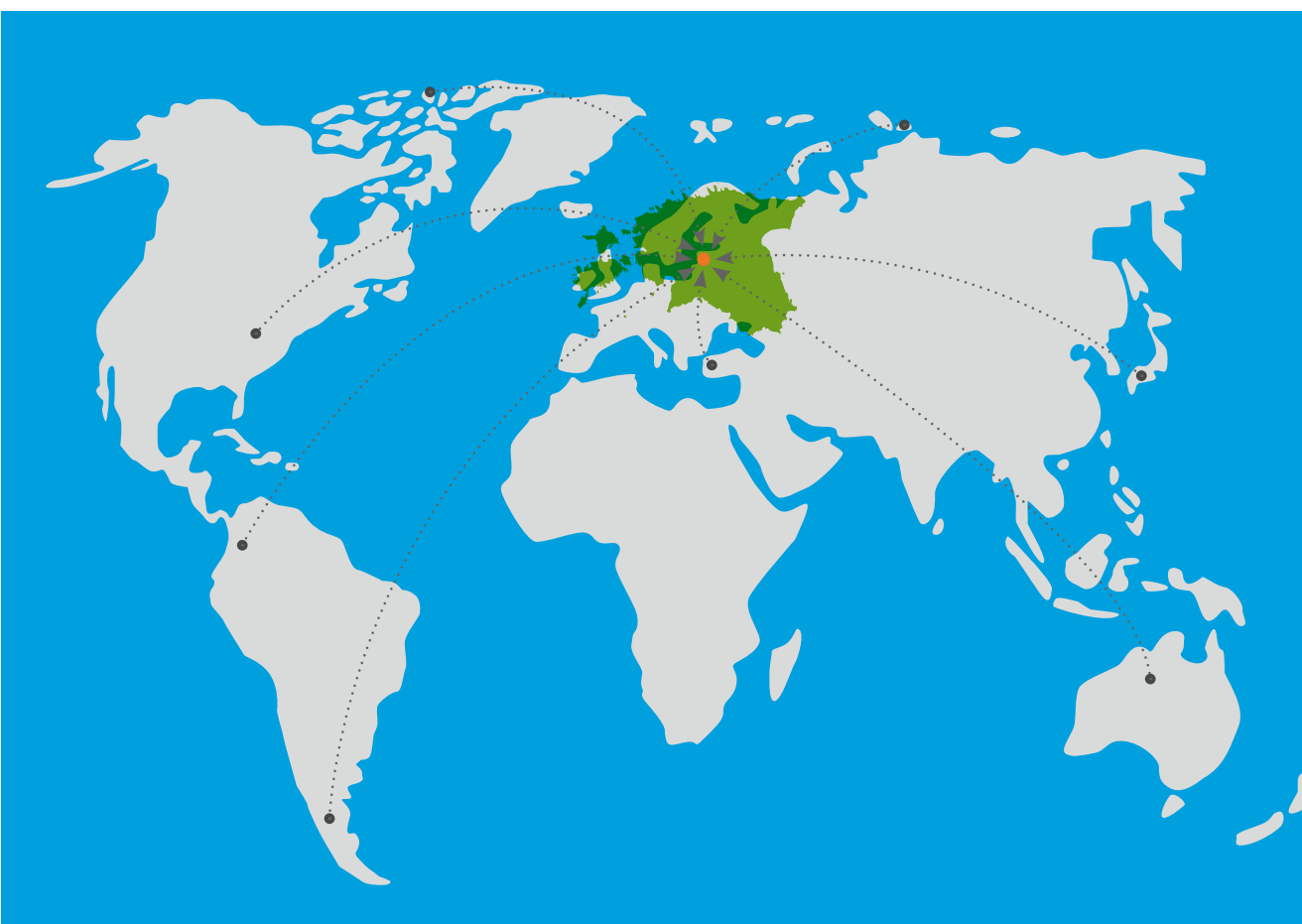

foto: Elmo Riig

Suvine noortelaager Veneveres tõi kokku võõrsil elavad noored rahvusaaslased 20 riigist.

Noorte rahvusaaslaste keelelaagrid

Suvel toimus kolm kümnepäevast laagrivahetust eesti noortele, kes elavad püsivalt välisriigis.

Igas vahetuses osales 22 noort keeleõppijat, kokku **66 noort 20 riigist**, neile lisaks kaheksa tuginoort Eestist, kes olid abiks eesti keele õppimisel.

Laagrite korraldamisel juhinduti suvel kehtinud eriolukorrast väljumise reeglitest. See tähendas, et mitmed noored

saabusid Eestisse juba 14 päeva enne laagri algust, et olla nõutud isolatsioonis. Lennuliiklus oli raskendatud ja nii näiteks jõudis üks USA-st tulnud noor laagrisse pärast 27-tunnist reisimist ja 14-päevast isolatsiooni. Laagrid korraldas HeadEst OÜ.

Toimus ►
3
laagrivahetust

Kokku osales ►
66
noort

Laagrisse tuldi ►
20
riigist

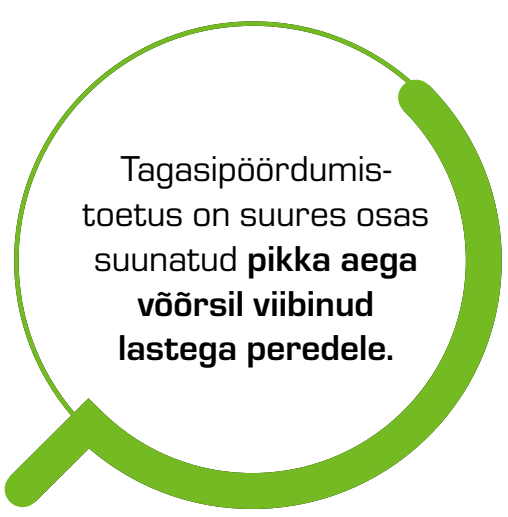
Tagasipöördumistoetus

Tagasipöördumistoetust maksti 23 taotlejale, kokku sai toetust **55 inimest** (taotleja ja tema lapsed). Välja maksti **45 631 eurot**.

Tagasipöördumistoetus on peamiselt suunatud **pikka aega võõrsil viibinud lastega peredele**. Pika aja ehk kümne aasta nõuet ei kohaldata kuni 30-aastas-tele välismaal magistri- ja doktoriõppe läbinud noortele, et soodustada võõrsil hariduse saanud inimeste tagasipöördumist ja tööle asumist Eestis.

Uuendati tagasipöördumistoetuse taotlemise juhiseid ja voldikuid, sest täienenud tingimuste kohaselt saab toetust maksta ka osalise töövõimega inimestele ning Eestist emigreerunud noortele, kes on läbinud võõrsil magistri- ja doktoriõppe.

Integratsiooni Sihtasutuse kodulehel olevale tagasipöördujate alamlehele pandi üles elektrooniline küsimustik, mille täitmisel saab inimene teada, kas tal on õigus toetust saada või mitte.

Tagasipöördumis-
toetus on suures osas
suunatud **pikka aega
võõrsil viibinud
lastega peredele**.

Tagasipöördumis-
toetust maksti ➤

23

taotlejale

Kokku sai toetust
(taotleja ja tema lapsed) ➤

55

inimest

Toetusteks
maksti välja ➤

45 631

eurot

Liitumine EURES koostöövõrgustikuga

2020. aastal alustas sihtasutus koostööd Euroopa tööturuasutuste koostöövõrgustikuga **EURES**, mille eesmärk on **hõlbustada vaba liikumist**.

Liitumine annab võimaluse:

- tõsta kompetentsi inimeste vaba liikumisega seotud teemadel
- luua lihtsalt kontakte teiste Euroopa riikide sarnaste asutustega
- teha paremat eestisest koostööd
- luua võrgustik, et toetada ametnikke tagasipöördujate vajaduste paremaks mõistmiseks

- osaleda Euroopa Komisjoni EURES Akadeemia korraldatud koolitustel

Aasta jooksul on arutletud koostöövõimaluste üle võrgustikku kuuluvate Eesti asutustega Manpower OÜ ja Expat Relocation Estonia OÜ. Kohtuti Soome ja Läti tööturuasutustega, et jagada kogemusi tagasipöördujatele suunatud tegevustest. Soome tööturuasutusega lepiti kokku, et nad informeerivad seal viibivaid eestlasi koju tagasipöördujatele mõeldud teenustest.

Rahvuskaaslaste infovahetus

2019. aastast tegeleb sihtasutus veebi-portraali **Globaalne eestlane** (Global Estonian) arendamisega. See keskkond on üleilmse eestlaskonna teavitaja üksteise tegemistest ja võrgustaja kodu-Eestiga.

Aasta jooksul lisati lehele jaotis „Tugi“, kus on **infopesad noortele, tagasipöördujatele ja eesti keele õppest huvitutele**. Üleval on info väliseestlastele suunatud toetuste, õppe- ja abimaterjalide kohta.

Värskendati **väliseesti kogukondade andmeid**. Kokku on inforuumiga tänaseks ühinenud 470 väliseesti seltsi, organisatsiooni ja gruppi, 320 väliseestlaste kogunemise kohta ja Eesti diplomaatilist esindust ja 60 Facebooki rühma.

Noortele suunatud alamlehe kaudu vahendati Ülemaailmse Eesti Noorte-

võrgustiku korraldatud **noorte virtuaalpäevi**, millest võttis osa 79 noort 19 riigist. Esmakordselt toimunud virtuaalpäevade eesmärk oli kokku tuua eesti juurtega noored kõikjalt maailmast, et omavahel tutvuda ja mõtteid jagada.

Lehele lisati **sündmuste kalender**, kuhu postitati 120 sündmuse info. Vahendati 200 uudist.

2020. aasta lõpus alustati **videoosa** arendamist, kuhu koondatakse ja postitatakse rahvuskaaslaste ja eesti keele õppimisega seotud videod.

Algas **koostöö ERRi ingliskeelse portaaliga ERR News**, kuhu postitatakse iga nädal Global Estonian Report, mis sisaldab uudiseid ja sündmusi ja viitab omakorda taas Globaalse eestlase veebilehele.

Toetus välismaal tegutsevatele eesti kultuuriseltsidele

Välismaal tegutsevate eesti kultuuriseltside toetusvooru laekus 52 taotlust. Rahastus määrati **20 projektile kogusummas 40 000 eurot**, ent kuna koroonaaeg seadis sündmuste toimumisele piiranguid, ei saanud nii mõnigi taotleja raha kasutada ja tagastas selle.

2020. aasta lõpu seisuga oli oma tegevuse tühistanud seitse toetuse saajat. **Üheksas riigis õnnestus väliseesti kogukonnal oma projektid siiski ellu viia**: Lätis, Venemaal, Soomes, Suurbritannias, Moldovas, Luksemburgis, Rootsis, Iirimaa ja Saksamaal.

Taotlusi laekus ➤

52

Rahastus määrati ➤

20

projektile

Toetussummaks oli ➤

40 000

eurot

Strateegiline eesmärk 5:

Lõimumistegevustel on tuntav mõju ja need on tõhusalt korraldatud, sihtgruppide rahulolu teenuste kvaliteediga on kõrge.

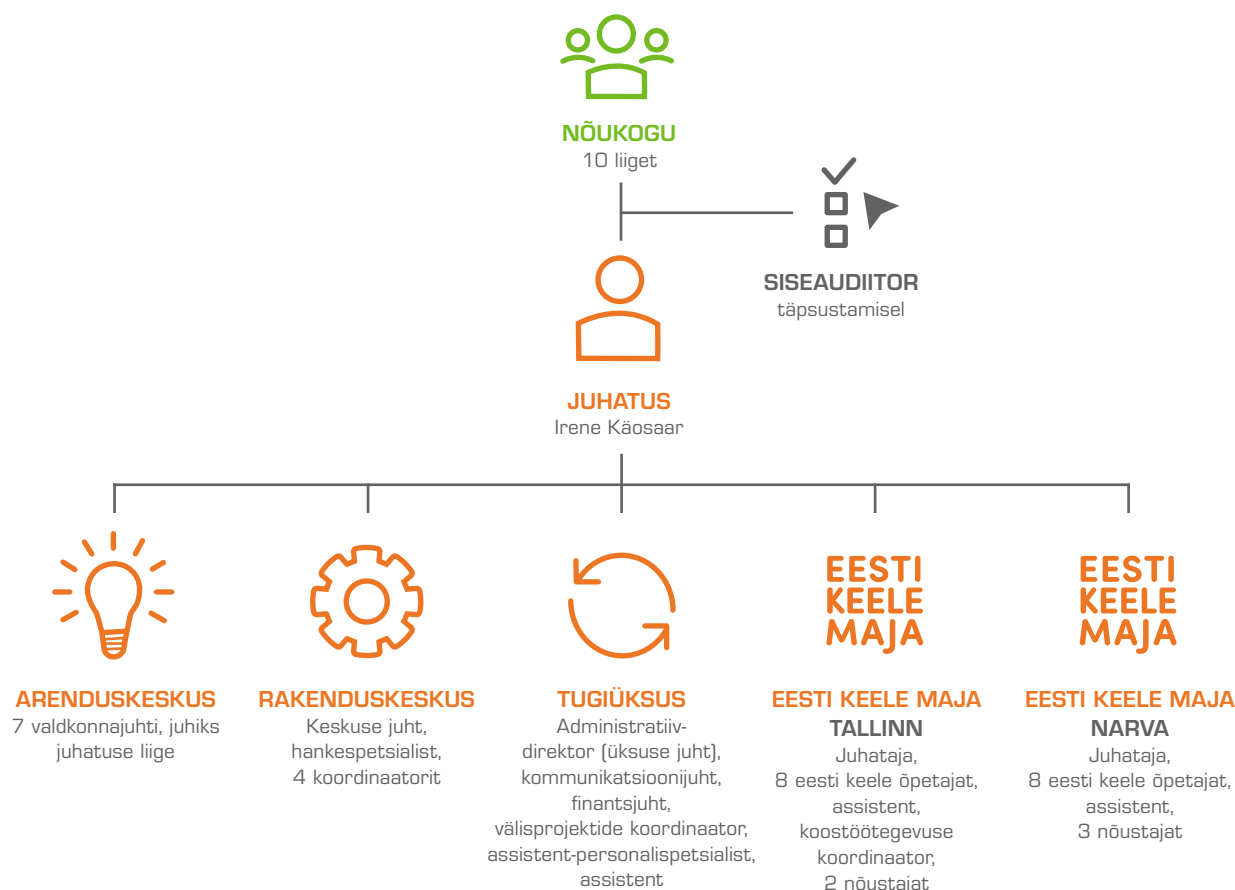

Tugev ja tark organisatsioon

Integratsiooni Sihtasutuse tegevuse ulatus on viimastel aastatel kiiresti laienenud.

Sihtasutus tegutseb nii rakendusliku asutuse (riiklike ja Euroopa Liidu vahendite menetlemine), arenduskeskuse (teenuste osutamine ja arendamine) kui ka kompetentsikeskusena (uuringute ja analüüside läbiviimine, valdkondlik ekspertiis).

Selleks, et vastata partnerite ja ühiskonna ootustele, tuleb uuendada organisatsiooni sisemisi tööprotsesse, värvata pädevaid inimesi, arendada koostöövõrgustikku ja tõhustada sise- ja väliskommunikatsiooni.

Hinnatud tööandja

Sihtasutusel on 5 üksust – 4 tegevüksust (Tallinna eesti keele maja, Narva eesti keele maja, arenduskeskus ja rakenduskeskus), mis aitavad täita sihtasutuse tegevusvaldkondadega seotud valdkondlike arengukavade eesmärgi, ning tugiuksust.

2020. aasta lõpus töötas Integratsiooni Sihtasutuses **45 inimest, kellest 20 asus Narvas**. Aasta jooksul liitus kollektiiviga kümme töötajat. Loodi juurde viis õpetaja ametikohta ning tööle asus **koostöötegevuste koordinaator**.

Sihtasutuse ja eesti keele majade tunnistust hea tööandjana kinnitas **õpetajate värbamiskampaania**, mille konkurss oli kümme inimest kohale. Konkursi käigus

valiti välja viis õpetajat, kes asusid tööle Tallinna ja Narva eesti keele majja ning viis õpetajat, kes jäävad vabakutselise õpetaja staatusesse ja töötavad endale sobiva koormusega kas eraõpetajana või keelekoolide juures. Enne tööle asumist läbisid kõik kümme õpetajat edukalt Integratsiooni Sihtasutuse ja Tartu Ülikooli koostöös sündinud spetsiaalse õpetajakoolituse programmi A1-A2 tasemel täiskasvanutele eesti keele õpetamiseks.

Tegevuse mõjuanalüüs

2020. aastal alustati **eesti keele majade tegevuse mõjuanalüüsi**. Sellega hinnatakse eesti keele majade tegevuse mõju lõimumisele ning klientide rahulolu.

Tehtud on dokumendianalüüs, intervjueritud sihtasutuse ning Kultuuriministeeriumi eksperte ning viidud läbi küsitlus Tallinna ja Narva eesti keele maja ja sihtasutuse klientide seas. Küsitleti ka

teenustes mitteosalenuid. Küsitluse tulemuste esitus, nagu ka ettepanekute tegemine edasiste uurimismeetodite ja seiremetoodika kohta jääb 2021. aastasse.

Klienditeekonna parem mõistmine

Selleks, et suunata nõustatavaid tõhusamalt just neile vajalike teenuste juurde, viidi läbi **kliendihaldussüsteemi ärianalüüs**.

Välise partneri abil kaardistati juunis sihtasutuse senised tööprotsessid ja andmekogud ning korraldati fookusrühma kohtumised Tallinnas ja Narvas. Nendes analüüsiti klientide ootusi klienditeekonnale alates nõustamisest kuni teistesse tegevustesse jõudmiseni eesti keele majades.

Augustis ja septembris toimusid arutelud, milline võiks olla klientide vajadustest ja sihtasutuse tööprotsessidest tulenev hea kliendihaldussüsteem. Oktoobris prioriseeriti funktsionaalsusi ning aasta lõpus valmistati ette hanke-dokumendid. Sihtasutuse klientide ja teenuste haldussüsteemi arendamine jääb aastasse 2021.

E-tööriist kohanemisenõustajatele

Sihtasutuse nõustamis- ja infosüsteemi võrgustiku liikmete abistamiseks valmis e-tööriist ehk **kohanemis- ja lõimumisteenuste teekonnakaart**.

E-keskkonna demoversiooni tutvustati aasta jooksul partneritele ja saadud tagasiside põhjal seda ka täiendati. Avaliku arutelu käigus valiti keskkonna nimeks Linda kui lühike ja lihtsasti meelde jääv eestipärane nimi.

E-keskkond Linda on leitav sihtasutuse kodulehelt. 2021. aastal toimuvad koostised kohalike omavalitsuste ja nende allasutuste ning piirkondlike vabähenduste esindajatele, kelle tööd e-tööriist kergendada aitab.

Eesti keele majade Facebooki ja Instagrami lehtedel saavad jäädvustatud paljud toredad hetked.

Ühiskonnas nähtav

Integratsiooni Sihtasutuse tegemised on regulaarselt kajastatud meediaväljaannetes. Kord kvartalis edastatakse soovijatele uudiskirja. Lisaks kodulehele on sihtasutus esindatud Facebookis ja YouTube'is. Eesti keele majadel on oma kanal Facebookis ja Instagramis ning Narva eesti keele maja õpetajad peavad ka blogi. Eriti just koroonaaludes muutusid virtuaalkanalid üha tähtsamaks.

Sihtasutuse Facebooki kaudu said soovijad osa näiteks näitusest „Eesti keele õppimise lood“, rahvuskultuuriseltisid jagasid retsepte oma rahvusköögist ning rahvuste päeval tutvustati tuntud kultuuritegelasi. Üle kanti lõimumiskonverentsi ja lõimumispreemiate üleandmist.

Panus arengukavadesse

Sihtasutuse töötajad annavad oma eksperdipanuse mitmete riiklike arengukavade valmimisse. 2020. aastal osaleti aruteludes, mis puudutasid valdkondlikku arengukava „Rahvastik ja sidus ühiskond 2021–2030“, Eesti keelevaldkonna arengukava 2035“ ja „Haridusvaldkonna arengukava 2035“.

Kaasa sai räägitud sidusa ühiskonna ja haridusvaldkonna arengukavade kokkupanekus.

Ülevaade nõukogu tööst

Ülevaade on koostatud, lähtudes riigivaraseaduse § 98 lõikest 1 ja sihtasutuse põhikirjast. Aruandeperioodil muutus nõukogu liikmelisus. Aasta algul kuulus nõukogusse üheksa liiget, alates 20. maist 2020 on nõukogu kümneliikmeline.

Ajavahemikus 01.01.–31.12.2020 kuulusid Integratsiooni Sihtasutuse nõukogusse:		
1.	BIRUTE KLAAS-LANG	nõukogu esimees
2.	MARTIN TULIT	nõukogu aseesimees
3.	PIRET HARTMAN	
4.	KATRE VÄLI	alates 21.05.2020
5.	KRISTI VINTER-NEMVALTS	
6.	PRIIDU RISTKOK	alates 14.05.2020
7.	VADIM BELOBROVTSEV	01.01.2020–14.06.2020 ja alates 18.09.2020
8.	HEIDI UUSTALU	01.01.2020–14.06.2020 ja alates 16.10.2020
9.	KÜLLI REMSU	
10.	ANN RÄÄMET	
11.	MERLE PÖLD	kuni 10.05.2020

Koosolekud

2020. aastal toimus viis nõukogu koosolekut. Olulisemad teemad, mida nõukogu käsitles:

1. Võeti teadmiseks ülevaade Haridus- ja Teadusministeeriumi lõimumisvaldkonna tegevustest.
2. Integratsiooni Sihtasutuse uue strateegia koostamine. Nõukogu osales protsessis ja kinnitas aastateks 2020–2025 mõeldud strateegia 17.04.2020.
3. Kinnitati 2019. aasta majandusaruanne, sh raamatupidamise aruanne ja ülevaade nõukogu tööst.
4. Võeti teadmiseks juhataja kvartaalsed ülevaated 2020. aasta majandustegevusest ja 2021. aastaks seatud eesmärgid.
5. Muudeti jooksvalt, arvestades riigieelarveliste vahendite 2020. aasta lepinguid, sihtasutuse tegevuskava ja eelarvet.
6. Pikendati Irene Käosaarega juhatuse liikme lepingut (kolmeks aastaks).
7. Võeti teadmiseks Rahandusministeeriumi kontrolli tulemused sihtasutuses korraldatud riigihangete menetluse kohta.

8. Võeti teadmiseks, et sihtasutus korraldab järgmised kvaliteedikontrolli tegevused: viiakse läbi eesti keele majade mõjuanalüüs ning töötajate ja välispartnerite rahulolu-uuringud, lisaks kaasajastatakse taotlusvoorde tulemuslikkuse ja mõju hindamise praktikaid.
9. Nõukogu tegi kultuuriministrile ettepaneku muuta Integratsiooni Sihtasutuse põhikirja, et pikendada juhataja ametiaega kuni viie aastani.
10. Võeti teadmiseks ülevaade alates 2018. aastast korraldatavate Eesti kultuuriruumi tutvustavate tegevuste ehk kultuurimooduli rakendamisest.
11. Arutati juhatajale 2020. aasta eest tulemustasu määramist.
12. Kinnitati 2021. aasta audiitoriks Grant Thornton Baltic OÜ.

Olulisemad tulemused

Nõukogu leidis, et sihtasutuse tegevuse senised **kõige olulisemad tulemused on järgmised:**

1. Sihtasutusel on perioodiks 2020–2025 uus strateegia.
2. Kasvanud on sihtasutuse panus pakutavate teenuste kvaliteedi tagamiseks: korraldati ümber eesti keele majade juhtimine, koostöös Riigikantselei innovatsioonitiimiga kavandati eesti keele õppe digipöörde projekti „Digivärv“, koostati täiskasvanute eesti keele õppe hea tava.
3. Üleilmse eestluse programmi arendamine koostöös partneritega (Kultuuriministeerium, Välisministeerium, Siseministeerium).
4. Sihtasutus on loonud ja hoiab kompetentsikeskuse mainet – osaletakse valdkondlike arengukavade koostamises, korraldatakse lõimumiskonverentse. Sihtasutuse esindajaid kutsutakse osalema avalikes diskussioonides ja sõna võtma meedias.

Nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasud

Sihtasutuse asutajaõigusi teostava asutuse otsusega (kultuuriministri 25.11.2013 käskkiri nr 1.1-3/364) on määratud Integratsiooni Sihtasutuse nõukogu esimehe kuutasuks 210 eurot ja nõukogu liikme kuutasuks 140 eurot.

Nimi	Nõukogu / juhatus	Periood	Summa kokku (EUR)
BIRUTE KLAAS-LANG	nõukogu esimees	01.01.–31.12.2020	2520,00
MARTIN TULIT	nõukogu aseesimees	01.01.–31.12.2020	1680,00
PIRET HARTMAN	nõukogu liige	01.01.–31.12.2020	1680,00
KATRE VÄLI	nõukogu liige	21.05.–31.12.2020	1029,00
KRISTI VINTER-NEMVALTS	nõukogu liige	01.01.–31.12.2020	1680,00
PRIIDU RISTKOK	nõukogu liige	14.05.–31.12.2020	1064,00
VADIM BELOBROVTSEV	nõukogu liige	01.01.–14.06.2020 18.09.–31.12.2020	1247,27
HEIDI UUSTALU	nõukogu liige	01.01.–14.06.2020 16.10.–31.12.2020	1120,00
KÜLLI REMSU	nõukogu liige	01.01.–31.12.2020	1680,00
ANN RÄÄMET	nõukogu liige	01.01.–31.12.2020	1680,00
MERLE PÕLD	nõukogu liige	01.01.–10.05.2020	595,00
IRENE KÄOSAAR	juhatuse liige	01.01.–31.12.2020	47 488,44 (sh tulemustasu 3 850,00)

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	3 122 268	1 261 553	2
Nõuded ja ettemaksed	400 543	791 416	3
Kokku käibevarad	3 522 811	2 052 969	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	26 100	26 100	3
Materiaalsed põhivarad	11 345	5 317	4
Kokku põhivarad	37 445	31 417	
Kokku varad	3 560 256	2 084 386	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	1 081 297	589 360	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	1 343 941	950 129	8
Kokku lühiajalised kohustised	2 425 238	1 539 489	
Kokku kohustised	2 425 238	1 539 489	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	544 897	603 569	
Aruandeaasta tulem	590 121	-58 672	
Kokku netovara	1 135 018	544 897	
Kokku kohustised ja netovara	3 560 256	2 084 386	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	6 608 650	5 123 884	7
Muud tulud	0	1 981	7
Kokku tulud	6 608 650	5 125 865	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-2 776 140	-2 094 194	12
Jagatud annetused ja toetused	-835 705	-895 230	9
Mitmesugused tegevuskulud	-701 596	-733 072	10
Tööjõukulud	-1 238 706	-1 089 707	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-2 806	-3 005	4
Muud kulud	-463 576	-371 948	14
Kokku kulud	-6 018 529	-5 187 156	
Põhitegevuse tulem	590 121	-61 291	
Muud finantstulud ja -kulud	0	2 619	15
Aruandeaasta tulem	590 121	-58 672	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	590 121	-61 291	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	2 806	3 005	4
Muud korrigeerimised	1 767	0	
Kokku korrigeerimised	4 573	3 005	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	390 873	-76 837	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	885 749	345 791	
Kokku rahavood põhitegevusest	1 871 316	210 668	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-10 601	0	
Laekunud intressid	0	2 619	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-10 601	2 619	
Kokku rahavood	1 860 715	213 287	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	1 261 553	1 048 266	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 860 715	213 287	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 122 268	1 261 553	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2018	603 569	603 569
Aruandeaasta tulem	-58 672	-58 672
31.12.2019	544 897	544 897
Aruandeaasta tulem	590 121	590 121
31.12.2020	1 135 018	1 135 018

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Integratsiooni Sihtasutus (edaspidi INSA) 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi seaduses, mida täiendab Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend lähtub Eesti finantsaruandluse standardist. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis kirjeldatud arvestusmeetodid tulenevad raamatupidamise seadusest ja raamatupidamise toimkonna juhenditest (RTJ), samuti rahvusvahelisest avaliku sektori raamatupidamise standarditest. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist.

Bilansipäevajärgsed sündmused.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse pangakontodel olevaid rahalisi vahendeid.

Välisvaluutas fikseeritud tehingud.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanDES, kusjuures tegevustuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ja hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Hindamisel vaadeldakse igat nõuet eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii aruandekuupäevaks teadaolevaid kui ka aruandekuupäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust.

Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved hinnatakse maksetähtaja ületamise järgi:

- (a) 90-180 päeva võrra maksetähtaja ületanud nõuded hinnatakse alla 50% ulatuses;
- (b) üle 180 päeva võrra maksetähtaega ületanud nõuded hinnatakse 100% ulatuses alla.

Toetuse tagasinõudmine.

Toetus nõutakse täielikult või osaliselt tagasi, kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks.

Toetuse võib toetuse saajalt osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral toetuse saamise taotlust ei oleks rahuldatud;
 - 2) toetust ei ole kasutatud ettenähtud korras ja tingimustel;
 - 3) toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus;
 - 4) ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tulemusi ei saavutata;
 - 5) ettekirjutus toetuse kasutamisega kaasneva rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumiste tagajärgede kõrvaldamiseks on jätud tähtajaks täitmata;
 - 6) toetuse saaja ei ole täitnud toetuslepingus või toetuse andmist ja kasutamist reguleerivates õigusaktides talle pandud kohustusi.
- Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaruandes avalikustatud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara.

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 5000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni vähe väärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt alates 320 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida INSA saaks vara

võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Immateriaalne põhivara.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalsetel varadel on piiratud kasulik eluiga.

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele. Parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Infotehnoloogiline riistvara	3 aastat
Muu amortiseeruv põhivara	5 aastat

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

Annetused ja toetused

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi.

Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitähtsuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse materiaalse või immateriaalse varana ja tuluna põhivara sihtfinantseerimisest samas perioodis, mil tehti kulutused.

Sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud. Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamisega seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samadel perioodidel kui toetuste saajad. Kui toetus kehtestatakse perioodiliselt makstavana, võetakse toetus kuluna arvele sellel kuul, mille eest see oli ette nähtud. Kui toetuse vahendaja kajastab toetust oma tulemiaruanDES tuluna ja kuluna, kajastavad toetuse andja ja saaja kumbki tehingupartnerina alati vahendajat ning vahendaja näitab tuludes tehingupartnerina toetuse andjat ja kuludes tehingupartnerina toetuse saajat. Kui sihtfinantseerimise andja ja saaja on mõlemad avaliku sektori üksused ja saajal on aasta lõpu seisuga sihtfinantseerimisega seotud nõudeid või kohustusi andja või saaja ees, esitab saaja andjale või vahendajale sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustuste, tulude ja kulude kohta aasta lõpu seisuga teatise.

Tegevustoetused on toetused, mida toetuse saaja võib suuremal määral kasutada oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Siin kajastatakse mitmesuguseid toetusi, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud.

Tegevustoetused kajastatakse laekumisel koheselt tuluna ja ülekandmisel kuluna.

Avaliku sektori sisese sihtfinantseerimise korral lepatakse kajastamise viisid eelnevalt omavahel kokku. Toetuse andjaga lepatakse kokku toetuse liik ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad.

Tulud

Tulud arvestatakse realiseerimismomendil või lepingus fikseeritud perioodi(de) kohta. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Tulu kajastatakse siis, kui sihtasutusel tekib summale nõudeõigus.

Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulusid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud.

Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Kulusid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulusid.

Sihtasutuse tegevuskulude on jaotatud tööjõukuludeks, majanduskuludeks, antud toetusteks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks.

Seotud osapooled

Seotud osapoolena käsitletakse tegev- ja kõrgema juhtkonda, tegev- ja kõrgema juhtkonna pereliikmeid ning nendega seotud äriühinguid.

Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Arvelduskonto	3 122 268	1 261 553
Kokku raha	3 122 268	1 261 553

Sihtasutus kajastab arvelduskontona e-kontot Riigikassas. Iseseisvaid arvelduskontosid kommertsbankades sihtasutus ei oma.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Ettemaksed toetuse saajatele	156 912	156 912		
Toetuse tagasinõuded	23 000	23 000		
Saamata sihtfinantseerimine	220 557	220 557		8
Tagatisdeposiit	26 100	0	26 100	
Saamate seadusest tulenevad toetused	74	74		
Kokku nõuded ja ettemaksed	426 643	400 543	26 100	

	31.12.2019	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Muud nõuded	5 232	5 232		
Ettemaksed	0	0		
Ettemaksed toetuse saajatele	76 347	76 347		
Toetuse tagasinõuded	18 646	18 646		
Saamata sihtfinantseerimine	691 191	691 191		8
Tagatisdeposiit	26 100	0	26 100	
Kokku nõuded ja ettemaksed	817 516	791 416	26 100	

Lisa 4 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Masina- ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Kokku
31.12.2018			
Soetusmaksumus	8 322		8 322
Akumuleeritud kulum	0		0
Jääkmaksumus	8 322		8 322
Amortisatsioonikulu	-3 005		-3 005
31.12.2019			
Soetusmaksumus	8 322		8 322
Akumuleeritud kulum	-3 005		-3 005
Jääkmaksumus	5 317		5 317
Ostud ja parendused		8 834	8 834
Amortisatsioonikulu	-2 659	-147	-2 806
31.12.2020			
Soetusmaksumus	8 322	8 834	17 156
Akumuleeritud kulum	-5 664	-147	-5 811
Jääkmaksumus	2 658	8 687	11 345

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	932 411	932 411	
Võlad töövõtjatele	48 928	48 928	
Maksuvõlad	72 092	72 092	6
Võlad toetuse saajatele	22 963	22 963	
Toetuse tagasimakse kohustused	4 903	4 903	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 081 297	1 081 297	
	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	480 335	480 335	
Võlad töövõtjatele	38 146	38 146	
Maksuvõlad	62 740	62 740	6
Võlad toetuse saajatele	8 114	8 114	
Toetuse tagasimakse kohustused	25	25	
Kokku võlad ja ettemaksed	589 360	589 360	

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	589	725
Üksikisiku tulumaks	24 414	21 188
Sotsiaalmaks	42 430	36 888
Kohustuslik kogumispension	1 839	1 567
Töötuskindlustusmaksed	2 820	2 372
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	72 092	62 740

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 128 952	3 422 920	8
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	14 232	0	8
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	0	14 000	
Tegevustoetus Kultuuriministeeriumilt	2 475 765	1 686 989	
Tagasinõutud sihtfinantseerimine	-10 299	-25	8
Kokku annetused ja toetused	6 608 650	5 123 884	
sh eraldi riigieelarvest	5 410 639	2 261 581	
Muud tulud	0	1 981	

Bilansipäeva seisuga on sihtasutusel ESF projekti 2014-2020.2.06.004005006.01.15-0001 raames järgnevatel aastatel saada sihtfinantseerimist tegevuskuludeks summas 2548363 eurot.

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2018		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2019	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt tegevuskuludeks		166 658	1 193 799		795 686		564 771
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks	603 992		1 479 086	25	1 566 286	691 191	
Haridus- ja Teadusministeeriumilt tegevuskuludeks	49 588		201 588		108 488		43 512
Rahandusministeeriumilt tegevuskuludeks		21 191	120 000		40 588		100 603
muud väiksemad projektid tegevuskuludeks	17 804		37 571		19 767		
Kultuuriministeeriumilt toetuste vahendamiseks		4 055	798 456		675 685		126 826
Riigikantseleilt toetuste vahendamiseks	2 289	27 799	2 289	7 279	10 690		9 830
Rahandusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		271 808			167 221		104 587
Haridus- ja Teadusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		43 035		4 526	38 509		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	673 673	534 546	3 832 789	11 830	3 422 920	691 191	950 129
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	673 673	534 546	3 832 789	11 830	3 422 920	691 191	950 129

	31.12.2019		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2020	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) põhivara sihtfinantseerimiseks					14 232	14 232	
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks					14 232	14 232	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt tegevuskuludeks		564 771	2 349 799		2 106 822		807 748
ESF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks	691 191		1 661 944	4 903	1 171 928	206 325	
Haridus- ja Teadusministeeriumilt tegevuskuludeks		43 512	42 000	46 183	39 329		0
Rahandusministeeriumilt tegevuskuludeks		100 603	64 500		63 750		101 353
Kultuuriministeeriumilt toetuste vahendamiseks		126 826	559 999		593 360		93 465
Riigikantseleilt toetuste vahendamiseks		9 830		9 830	0		0
Rahandusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		104 587	208 500		132 349		180 738
AMIF (Kultuuriministeeriumi kaudu) tegevuskuludeks		0	149 996		11 114		138 882
Haridus- ja Teadusministeeriumilt toetuste vahendamiseks		0	21 755		0		21 755
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	691 191	950 129	5 058 493	60 916	4 118 652	206 325	1 343 941
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	691 191	950 129	5 058 493	60 916	4 132 884	220 557	1 343 941

Lisa 9 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2020	2019
Stipendiumid, preemiad	-4 250	-1 000
Tagasipöördujate (Immigreerujate) toetus	-45 497	-52 532
Projektide toetuslepingud	-785 958	-841 698
Kokku jagatud annetused ja toetused	-835 705	-895 230

Lisa 10 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2020	2019	Lisa nr
Üür ja rent	-275 612	-139 450	11
Energia	-11 642	-16 961	
Elektrienergia	-6 201	-9 484	
Soojusenergia	-3 036	-4 734	
Kütus	-2 405	-2 743	
Mitmesugused bürookulud	-229 722	-266 437	
Uurimis- ja arengukulud	-35 490	-3 500	
Lähetuskulud	-9 475	-58 027	
Koolituskulud	-18 325	-75 559	
Inventari ja seadmetega seotud kulud	-121 330	-173 138	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-701 596	-733 072	

Uurimis- ja arengukulude suurenemine on seotud sihtasutuse poolt tellitud uurimistööga, et hinnata Eesti keele majade töö mõju.

Lähetus- ja koolituskulude vähenemine on seotud peamiselt riigis kehtestatud eriolukorraga, kus üritusi ja koolitusi 2019.aastaga samas mahus polnud võimalik korraldada.

Lisa 11 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2020	2019	Lisa nr
Kasutusrendikulu	-274 409	-137 758	10
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest			
	31.12.2020	31.12.2019	Lisa nr
12 kuu jooksul	-63 081	-61 042	

Seoses ruumide rendilepingutega oleks sihtasutusel bilansipäeva seisuga vältimatuid tulevaste perioodide potentsiaalseid kohustusi summas 63 081 eurot. Kui sihtasutus sooviks bilansipäeva seisuga ennetähtaegselt lõpetada rendilepingud, siis OÜ-le Rävala st 5 tuleks ette teatada 30 päeva ja vältimatult tasuda 16 911 eurot ning OÜ-le Linda Kaks ette teatada 3 kuud ja tasuda 46 170 eurot rendimakseid.

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2020	2019
Sisseostetud teenus koolituste korraldamiseks integreerujatele	-1 883 256	-980 012
Ürituste korraldamine integreerujatele	-892 884	-1 114 182
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-2 776 140	-2 094 194

Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseste kuludena on käsitletud eesti keele kursusi tasemetel A1, A2, B1, B2, C1; Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsusseaduse tundmise koolitusi, eesti keele ja kultuuri tundmise klubisid jm sihtrühmale suunatud koolitusi ja ürituste korraldamist integreerujatele.

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	-907 065	-798 009
Sotsiaalmaksud	-305 622	-266 202
Erisoodustused	-26 020	-25 496
Kokku tööjõukulud	-1 238 707	-1 089 707
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	39	35

Täistööajale taandatult on sihtasutuse koosseisus 1 juhatuse liige, 24 keskastme spetsialisti, 3 noorempetsialisti ja 11 kõrgharidusega kultuuritöötajat.

Lisa 14 Muud kulud (eurodes)

	2020	2019
Tegevuskulude käibemaksukulu	-464 102	-369 958
Riigilõivukulu	0	-59
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest muudest nõuetest	526	-1 931
Kokku muud kulud	-463 576	-371 948

2019.aastal oli tunnistatud lootusetuks kaks 2018.aasta toetuste tagasinõuet leping RKPL18020 Miles Productions OÜ summas 1405 eurot ja lepingu RKPL18111 Sunfox Team summas 526 eurot. 2020.aastal Sunfox Team tagasinõue siiski laekus.

Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2020	2019
Intressitulu deposiitidelt	0	2 619
Kokku muud finantstulud ja -kulud	0	2 619

Sihtasutus kasutab arveldusteks ainult riigikassa e-kontot. Arvelduskontosid kommetspankades ei oma. Seoses sellega tasub Rahandusministeerium sihtasutusele riigi tuluse intresse määraga 0,18%. 2020.aastal intresse ei tasunud.

Lisa 16 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2020	2019
Arvestatud tasu	59 613	57 471
Preemia, tulemustasu	3 850	3 500

INSA nõukogu on üheksaliikmeline. INSA-t juhib üheliikmeline juhatus. Sihtasutuse soodustatud isikuteks on juhatuse liige ja nõukogu liikmed.

Juhatusel liikmele arvestatud tasud olid 2020.aastal 47 488 eurot, sealhulgas preemia 3 850 eurot. Nõukogu liikmetele arvestatud tasud 15 975 eurot.

Tehingud seotud osapooltega 2020.aastal ei toimunud.

Lisa 17 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Kultuuriministeeriumiga sõlmiti 30.01.2021 riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise leping nr 7-15/3902-2, mille alusel eraldati Integratsiooni Sihtasutusele perioodiks 01.01.2021 kuni 31.12.2021 toetust summas 3 230 563 eurot, millest:

Sihtotstarbeline toetus on 834 798 eurot

Tegevustoetus 2 395 765 eurot, sh Eesti keele majade tegevustoetus on 1 700 000 eurot.

Haridus- ja Teadusministeeriumiga sõlmiti 09.03.2021 riigieelarvelise toetuse kasutamise leping nr 5.1-4/21/125, mille alusel eraldati Integratsiooni Sihtasutusele perioodiks 09.03.2021 kuni 30.09.2021 toetust summas 42 000 eurot.

Lepinguga rahastatakse väliseesti noorte eesti keele laagrite korraldamist.

Rahandusministeeriumiga sõlmiti 02.02.2021 haldusleping riigisisese toetusmeetme elluviimiseks nr 14-8/874-1. Leping sõlmitud haldusministri 9.aprilli 2020.a. määruse nr 13 „Ida-Virumaa ettevõtlust edendavate spordi- ja kultuuriürituste toetuse andmise tingimused ja kord“ prg 1 lõike 3 alusel perioodiks kuni 31.12.2022.a. Haldusülesande täitmiseks eraldatakse sihtasutusele 273 000 eurot, millest:

Meetme alusel toetus on 253 000 eurot,

Toetuskeemi rakendamiseks toetus on 20 000 eurot.

Siseministeeriumiga sõlmiti 15.03.2021 haldusleping nr 7-3/879-1. Lepingu eesmärk on keeleõppe korraldamine välismaalasele Eesti kodakondsuse taotlemiseks vajaliku keeleoskustaseme saavutamiseks. Aastaks 2021 antakse Integratsiooni Sihtasutusele toetusena keeleõppe korraldamiseks 939 000 eurot, millest:

Sihtfinantseerimine keeleõppe korraldamiseks 800 000 eurot,

Kaasnevate administratiivkulude katteks 100 000,00 eurot,

Ettevalmistöödega kaasnevate põhjendatud kulude katteks (ühekordselt) 39 100 eurot

Vabariigi Valitsuse poolt välja kuulutatud tervishoidu tagavate piirangute olukorras on sihtasutus viinud oma vahetult sihtrühmale suunatud tegevused üle elektroonilistele platvormidele (nt Zoom, Skype jt) ja töötanud välja uued teenused (nt keeleõpe mentori toel).

Püstitatud eesmärkide saavutamiseks korraldab ja reorganiseerib sihtasutus oma tegevusi paindlikult, vastavalt kehtivatele võimalustele.

Haldusülesannete andjad ei ole avaldanud sihtasutusele soovi muuta Integratsiooni SA-ga sõlmitud lepinguid või vähendada muul viisil eraldatud toetusi.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 09.04.2021

Integratsiooni Sihtasutus (registrikood: 90000788) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
IRENE KÄOSAAR	Juhatuse liige	09.04.2021

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Integratsiooni Sihtasutus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Integratsiooni Sihtasutus (asutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2020 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt asutuse finantsseisundit seisuga 31.12.2020 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme asutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama asutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas asutus likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad asutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärresistide tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks asutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust asutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada asutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Aivar Kangust

Vandeauditori number 223

Grant Thornton Baltic OÜ

Auditoorteevõtja tegevusloa number 3

Pärnu mnt 22, Tallinn, Harju maakond, 10141

09.04.2021

Audiitorite digitaalallkirjad

Integratsiooni Sihtasutus (registrikood: 90000788) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
AIVAR KANGUST	Vandeaudiitor	09.04.2021

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Rahvusvähemuste ühendused ja kultuuriseltsid, rahvuste vahelist austust ja sõprust edendavad ühendused	94994	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6599021
Faks	+372 6599022
E-posti aadress	info@meis.ee
Veebilehe aadress	www.meis.ee